

АКТО 10: Врвна колекција на АКТО сеќавања и иднини 2006-2015 вол.2 /

AKTO 10: The ultimate golden collection of AKTO memories and futures 2006-2015 Vol. 2

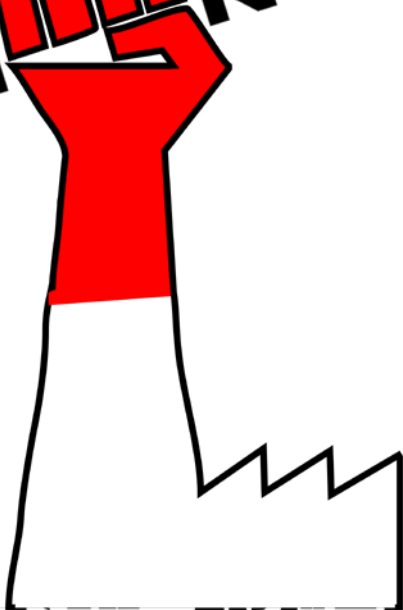
АКТО Фестивал за современи уметности/
AKTO Festival of contemporary arts

14-16 август 2015 год.
Битола, Македонија/
August 14th – 16th , 2015
Bitola, Macedonia

Куратори: Ивана Васева, Филип Јовановски
Организација: ФРУ – Факултет за работи што не се учат/
Curators: Ivana Vaseva, Filip Jovanovski

Organization: Faculty of things that can't be learned

ДАКТИО

ВОВЕД

Неколку факти за АКТО 10:

Јубилејното 10-то издание на АКТО фестивалот за современа уметност кое годинава ќе се одржи од 14 до 16 август во Битола се организира без никаква финансиска и инфраструктурна поддршка од општина Битола. Фестивалот кој во текот на изминативе девет години добиваше различна сума од општината, оваа година ја креира програмата не само со нула јавни пари туку и без дозвола за користење на јавен простор каде може да ги прикаже своите содржини.

АКТО како и секоја година аплицира на јавниот повик за учество во програмата на битолското културно лето „БитФест“ а годинава не доби писмено известување дека е одбиен туку резултатите ги дозна од испечатената програма на „БитФест“. АКТО како и секоја година бара дозвола од општината да користи јавни простори за своите содржини но известувањето од општина Битола на нашето барање гласи: „Општина Битола во принцип не поддржува културни настани кои не се предвидени во програмата на Општината за реализација на културни настани“. На барањето за користење на паркот на Офицерски дом беше одбиен поради тоа што „парк на Дом на АРМ во Битола не е во сопственост на општина Битола како и го немаме правото на користење“. На барањето за користење на друг простор сеуште немаме одговор. Инаку „БитФест“ е финансиран од општина Битола а покровител е м-р Владимир Талески.

Поради тие причини АКТО 10 ќе се случува во приватни дворови и во приватни локали.

Кои се причините зошто битолско културно лето не сака да вклучи фестивал што се занимава со современа култура и по „возраст“ е врсник на „БитФест“? Сеуште немаме одговор/образложение од општината. Дали на Битола некој одлучи дека не и е потребна современа култура? Кој и како одлучи да не биде поддржан АКТО ова јубилејно 10-то издание? Се надеваме дека на овие прашања наскоро ќе добиеме одговор. Дотогаш ќе се обидеме да не ја изневериме публиката (пред сè локалната битолска) и да го реализираме фестивалот, кој активно го претставувал градот Битола во национални, регионални и интернационални рамки во изминатите 9 години.

Теми офпатени до сега на АКТО: АКТО_1 Фестивал за современа уметност, АКТО_2 Уметност и Храна, АКТО_3 Брзина, АКТО_4 Поколенија, АКТО_5 Свадби, АКТО_6 Работи (никогаш), АКТО_7 Публика, АКТО_8 Час по природа и општество, АКТО_9_ЧЕКАН НЕ ОГЛЕДАЛО!

Инаку од првото издание на АКТО во 2006 година во рамките на деветте изданија на фестивалот имало 338 учесници од 13 земји, се реализирани 101 уметнички настани на 44 различни локации низ градот, 49 перформанси и 9 театарски претстави, 12 изложби и имало 41 музички настан. На фестивалот тимот го сочинувале 165 соработници и биле вклучени и 200 волонтери. Во текот на деветте години, се организирале околу 20-тина бесплатни АКТО превози со воз на релација Скопје – Битола - Скопје.

INTRODUCTION

Few facts about AKTO 10:

The jubilee edition of AKTO Festival for contemporary arts [14-16.08.2015] is being organized with no financial or infrastructural support whatsoever from the Municipality of Bitola. The festival had the Municipal support in different amounts of money each year, but this time, it creates its program not only with public funds equal to zero, but also without the necessary permits for public space usage, where it can showcase its contents.

Like every other year, AKTO sent out an application answering the public call for participation at the Bitola cultural summer festival - BitFest, but did not receive any notice in writing about it being rejected from the program and found out about it from the printed out promotion material for BitFest. Like every other year, AKTO applied for municipal permits for public space usage and the official notice from the Municipality stated: "The Municipality of Bitola on principle does not support cultural events which are not foreseen in the Municipality's program for cultural events realization". The request for permit to use the park at the Officers' House was rejected with the following explanation: "[...] The park in front of the old Officers' House in Bitola is not municipal property and as such we do not hold the rights for its use". The request for permit to use other public spaces remains unanswered. For the record, BitFest is financed by the Municipality of Bitola and its patron is the mayor of Bitola, Mr. Vladimir Taleski.

For reasons above-mentioned, AKTO 10 will take place in private house yards and private locales. What are the reasons for BitFest not wanting to include a contemporary arts festival in its program, one that is engaged in contemporary culture and is its peer by age? We still haven't received any explanation to date. Did someone made an executive decision that Bitola doesn't need contemporary culture? Who and how made a decision not to support AKTO in its jubilee 10th edition. We hope to receive answers to these questions soon. Until then, we will do our best not to fail the audience (the local one, first and foremost) and to materialize this festival – an active representative of Bitola in national, regional and international levels in the past 9 years.

AKTO 1 through 9 themes: AKTO_1 Festival for contemporary arts; AKTO_2 Art and food; AKTO_3 Speed; AKTO_4 Generations; AKTO_4 Weddings; AKTO_6 (Never) work!; AKTO_7 Public/Audience; AKTO_8 Lesson in nature and society; AKTO_9 Hammer, not a mirror!

Since AKTO 1 in 2006, during its nine editions, it hosted 338 participants from 13 different countries, produced 101 artistic events at 44 different locations throughout the city, 49 performances and 9 theatre plays, 12 exhibitions and 41 music events. The festival's team included 165 associates and 200 volunteers. During the past 9 years it organized around 20 free-of-charge train transportations in Skopje-Bitola-Skopje relation.

КУРАТОРСКИ ТЕКСТ

Били ги излижа усните, помисли малку и праша на крај „Зашто јас?“. Тоа е навистина земско прашање кое може да се постави г-дине Пилгрим. Зашто ти? Зашто ние всушност? Зашто било што? Бидејќи моментот едноставно е. Дали некогаш си видел бубачки кои се фатени во ќилибар?

„Да“. Били всушност имаше притискач за хартија во неговата канцеларија кој беше дамка од изгланцан ќилибар со три бубамари заборени во него.

„Па овде сме г-дине Пилгрим, заробени во ќилибарот на моментот. И нема зошто“.

(Курт Вонегат - Кланица пет)

Се чини дека има време за сè но и дека секое време си носи свој товар - има периоди со чувство на надеж кое одеднаш станува двигател на секојдневните случувања, но има и периоди кои се претешки и од нас самите. А ние се наоѓаме овде, во Битола во 2015 година, во Македонија и се чини дека сме во посебен момент или како што би рекол Курт Вонегат сме „заробени во килибарот на моментот. И нема причина зошто“.

Ова АКТО има три причини за своето постоење оваа година. Најпрво, ова АКТО го слави својот десетти роденден и ги слави сите свои успеси и падови. Но ова АКТО се случува и во една многу специфична и речиси непозната политичка ситуација во својата историја – во еден затегнат политички контекст кој ги стопира нормалните функционирања на сите институции – и оние посветени на културата и уметноста – и кој не внесува сите во една голема недоумица без јасна и прецизна проекција. Ова е можеби еден период на затишје, пред бура или не, кој најде свој сопствен одраз и во АКТО – фестивалот нема никаква локална поддршка. И токму ова не поттикна уште повеќе да работиме, во никакви услови со милион препреки за да не одземеме нешто на што сме се обврзале. Не само заради континуитетот туку и заради нужноста од свеж воздух во уметноста која е на едно застојано ниво во Битола. Значи, АКТО како еден од ретките фестивали за современа уметност во земјава, кој успеа десет години да функционира и да промовира во она што верува, сведочи и за небистрите политики на локалната власт.

Ова издание на АКТО е насловено „Врвна златна колекција на АКТО сеќавања и иднини 2006 – 2015 вол.2“ и се однесува на улогата на сеќавањето и меморијата за настани кои се случиле и нивната важност за денешнината. Како го преработуваме и трансформираме минатото и дали тоа некогаш може да се заборави? Како минатото влијае врз граѓанската свесност, кои се причините за генерална апатија и како можеме да ја промениме сегашноста? Овие идеи се одразуваат преку преиспитувањето на самиот фестивал и темите и просторите кои ги отворил и уметнички ги изразил првенствено преку изложба конципирана колективно со повеќе млади луѓе од Битола а потоа и преку самите содржини кои се вклучени во програмата. Преиспитувањето на важноста на минатото но и избегањето од сегашноста, соочувањето со неа како и создавањето на интрузии кои би можеле да отворат новите

пукнатини не само во нашите интелектуални светови туку и во реалноста која ја живееме се генерално сврзните теми на сите програмски целини на ова издание на АКТО. Токму затоа АКТО одново поставува програми кои некогаш се случиле а сметаме дека имаат важност денеска но и одново вклучува простори кои се врежале во сеќавањето на луѓето.

И на крајот, волумен еден од оваа колекција беше поврзан со Скопје и со сеќавањата за градот кој го нема. Во волумен 2 се зборува највеќе за еден град во распаѓање.

И.В.

CURATORIAL CONCEPT

"Billy licked his lips, thought a while, inquired at last: "Why me?"

"That is a very Earthling question to ask, Mr. Pilgrim. Why you? Why us for that matter? Why anything? Because this moment simply is. Have you ever seen bugs trapped in amber?"

"Yes." Billy, in fact had a paperweight in his office which was a blob of polished amber with three lady-bugs embedded in it.

"Well, here we are, Mr. Pilgrim, trapped in the amber of this moment. There is no why."

— Kurt Vonnegut, Slaughterhouse-Five.

It seems there is a time for everything, but every time has its burden. There are some hopeful times that suddenly become propellants of everyday events and there are also times that are heavier than ourselves. And we are here, in Bitola, Macedonia in 2015, where it seems we are in some sort of special moment, or as Kurt Vonnegut would say, "[...] trapped in the amber of this moment. There is no why."

This AKTO edition finds three reasons for its existence. First, this year it celebrates its 10th birthday and its ups and downs. But this edition is happening in a very specific and virtually unknown political situation in its history, a very musclebound political context that arrests the normal ways of all institutions – culturally and artistically engaged ones, too – and that plots us all into an enormous perplexity, without clear and precise projections. This may very well be a calm before a storm, or maybe not, but it definitely found its own reflection in AKTO – the festival has no local support whatsoever. This is exactly what bolstered us to work even harder, in virtually no working conditions, inside a million barricades, and most importantly, to not take away something that we have already given. Not only for the sake of continuity, but also for the necessity of fresh air in the field of art, one that is in halt in Bitola. Hence, AKTO as one of the few contemporary arts festivals in this country, one that exists for 10 years now, constantly working towards and promoting its beliefs, now also stands as a witness of blurry local government policies.

This edition is titled "The ultimate golden collection of AKTO memories and futures 2006-2015 vol.2" and it refers to the role of memories of events that happened and their importance for the present. How do we rework and transform the past and can it ever be forgotten? How does the past influence the civil consciousness, what are the reasons for general apathy and how do we change the present? These notions resonate through re-investigating the festival itself, the themes and spaces it opened up and artistically expressed, primarily via an exhibition collectively conceived by several young people from Bitola, and

then via the program contents. Re-investigating the importance of the past and at the same time not running away from the present, but facing it instead, and creating intrusions that could possibly open up the new cracks, not only in our intellectual worlds, but also in reality we live in, are the generally the connective tissue of all program units in this edition. This is why AKTO sets up programs that happened before all over again and includes spaces already imprinted into people's memories.

At last, vol.1 of this collection was about Skopje and memories of the city now gone. Vol.2 speaks about one city in decay.

I.V.

Многу е важно прашањето на архивирање, на документирање, поточно на недостигот на архивирање коешто е еден од главните виновници за распаѓот на општеството и во физичка но и во морална смисла што ни се случува имзинатите години. Се градат нови градби, згради, споменици, се гради нов културен идентитет баш поради таа неодговорност кон културното наследство и не само материјално туку и она духовното. Ние сме несомнено култура на усно прераскажување на историјата којашто во себе носи одреден квалитет но пак опасноста од усните раскажувања доведуваат до бескрајно начини за прераскажување на таа историја и со тоа нејзино недвосмислено уништување.

И во таа смисла ни се случува за „среќа“ да го правиме или славиме јубилејот на АКТО во еден исклучително бурен и важен историски период во македонското општество, а тоа е периодот од 2006 година до денес - важен во смисла на тоа дека тотално се промени парадигмата за општественото уредување спроведено преку владејачката партија/и во изминатите 9 години. Ако го гледаме развојот на АКТО и во програмска смисла можеме да видиме и како општеството со своите механизми влјаело на тоа и финансиски и логистички но и тематски. Знаете, многу е тешко човек да разбере од своја сопствена позиција како се менувал. Како сега од сопствена дистанца ќе се овозможи „евалуација“ на сопствената работа, на сопствениот живот? И тука се појавува темата на архивата, како доказ во „археолошките“ испитувања на сопствената улога и влијание во општеството. Па затоа годинава сакавме преку одново интерпретирање на (не)можноста за архивирање да го евалуираме фестивалот но во една поширока општествена рамка и релевантност. Тогаш се поставува прашањето како да го евалуираш сопственото работење преку самиот себе? Да се деконструираш до таа мера што ќе се поништиш но во исто време одново откриеш и создадеш многу поцврста позиција за понатамошен развој, што и треба да е целта после 10 години континуирана работа. И во таа смисла, програмата на АКТО годинава е одново откривање на веќе постоечки проекти на фестивалот изминатите 9 години, како селекција на сеќавања кои денес одново се појавуваат низ времето и го преиспитуваат и архивираат во исто време самиот фестивал и нашата работа. Програмата, односно изложбата која е во основата на фестивалот, е изработена низ неколкумесечен партиципативен процес со група од учесници од Битола. Со самата работа на изложбата се обидовме да креираме прашалник во кои прашањата реферираа на секое издание на фестивалот и со тоа да го евалуираме фестивалот низ темите што ги обработуваше

изминатите 9 години. Конструиравме 21 прашање кое реферира на сите 9 теми на фестивалот и после тоа направивме 21 интервју со граѓани од различни општествени и социјални позиции со цел да ја преиспитаеме релевантноста од една страна на фестивалот, но пак од друга и улогата на АКТО изминатите 9 години.

АКТО годинава преку целосната програма поставува неколку прашања и тоа: Која е и дали постои релевантност на АКТО изминатите 9 години во Битола но и во поширокиот општествен контекст? АКТО годинава сеќавајќи се во исто време архивира.

И другото важно прашање: Како да се прави култура, односно која е улогата на културата и уметноста во момент кога македонското општество буквално се распаѓа, кога социјалните немири и политичката нестабилност го (пре)окупираа општествениот, политички и социјален живот на граѓаните? Зар правењето/ продуцирањето на култура треба да биде површна фасада, декорација која само ќе го декорира општеството или значаен и сериозен фактор кој треба да иницира општествени промени? АКТО сметаме дека бил и е дел од еден поширок општествен контекст кој секогаш се обидува да влијае на општеството како чекан да го обликува, а не бледо да ги рефлектира малограѓанските потреби за „декорација“ во него.

Ф.Ј.

The issue of archiving and documenting is very important, or to be more precise, the lack of archiving – the leading culprit for social decay in material, but also in moral shape in past years. New structures, buildings and monuments are built daily and with them a completely new cultural identity, precisely because of the aforementioned irresponsibility towards cultural heritage, material and spiritual.

Undoubtedly, ours is a culture of oral retelling of history that carries a certain quality within. Nevertheless, the dangers of oral ways lead to having endless retelling possibilities, and by that, unambiguous destruction of history. Meaning, we are “lucky” to celebrate AKTO’s jubilee in this extraordinary frenetic and historically important time in Macedonian society – from 2006 ‘till present. Important in the way of completely changing the paradigm of social constitution, executed by the ruling parties in the past 9 years. If one analyzes AKTO’s growth in programmatic sense, one will have to acknowledge the influence of society and its apparatus, in financial, logistical and thematic sense. You know, it’s very hard for a person to understand their own evolution. How do we “evaluate” our own work and lives without any distance? This is where the issue of archives rises up again, as a proof in “archeological” research of our own roles and influences in society. That is why our intentions for this year’s edition were to evaluate the festival through reinterpreting the (un)possibility of archiving, in broader social framing and relevance. Then we ask the question of evaluating your own work through yourself. To deconstruct yourself to the point of annihilating, and at the same time to rediscover and recreate a much stronger starting point for further development, which is supposed to be the wanted goal after 10 years of continuing work. Hence, AKTO’s program this year is rediscovering existing projects from the festival’s past editions, as a selection of memories that reappear today in time and reinvestigate and archive the festival itself and our work at the

same time. The program, or the exhibition more concretely which is at the core of the Festival, was elaborated through a few-months long participatory process, by a group of participants in Bitola. By elaborating the exhibition, we tried to create a questionnaire where questions referred to each festival edition and to evaluate the festival through its themes.

We created 21 questions in reference to all 9 themes and we had 21 interviews with fellow citizens from different social positions in order to reinvestigate the festival's relevance on one hand, and AKTO's role in the past 9 years on the other.

This year, AKTO uses its complete program to ask a few questions, such as: What is AKTO's relevance from the past 9 years and does it even exist, in broader social context? AKTO this year archives by remembering. Another important question: How to create culture, i.e. what is the role of culture and art in times of total decay of Macedonian society, when social disturbances and political instability are (pre)occupying political and social lives of citizens? Is making/producing culture supposed to be a façade, an ornament for social decoration or is it supposed to initiate social changes?

We feel AKTO has always been and will be a part of the broader social context and always tried to influence the society and to mold it like a hammer, and not to vaguely reflect the philistine needs for "decoration" in society.

F.J.

ДЕН 1: 14.08.2015/ ПЕТОК

ОФИЦИЈАЛНА ПРОГРАМА

12:00 ч. Пред влезот на Офицерски дом на Широк Сокак до улица „Томаки Димитровски“ бр. 18 ¹

Перформанс „Битолски гибања“

Актер: Иван Јерчиќ

*Перформансот е дел од кураторскиот концепт на фестивалот.

12:30 - 14:00 ч. Мобилна/монтажна галерија на Центарот за современи уметности – Скопје (ЦАЦ) на улица „Томаки Димитровски“ бр. 18

Отворање на изложбата **ВРВНА ЗЛАТНА КОЛЕКЦИЈА НА АКТО МЕМОРИИ И ИДНИНИ 2006 - 2015 вол.2**

Изложба на архивски материјали од девет изданија на АКТО Фестивалот за современи уметности

Соработници: Благојче Цветковски, Христијан Атанасовски, Кети Талевска, Михајло Џима, Ана Џима, Вера Христовска, Наташа Бошковска, Елена Ѓорѓиевска, Барбара Петруловска, Сташа Божиновска, Андријан Наумовски и Димитра Јовановска.

13:00 – 15:00 ч. пред дуќанот Божиновски (Широк сокак)

*локацијата реферира на АКТО 1 [Нови медиуми] каде за првпат во овој простор се пушташе музика

АКТО МУЗИКА

Victouer

Миле Гроздановски

15:30 – 17:00 ч. хотел Солун (Манаки бар) ХНУ_Истражувачко студио за храна, наука и уметност **во хотел Солун во текот на АКТО 2 [Уметност и храна] се одвиваа неколку настани, меѓу кои и ХНУ*

Вкусови од пред осум години – ГОТВАЧ КНИГА. Рецепти предложени за време на второто издание на АКТО Фестивалот за современи уметности (10 – 15.08.2007) од Марко Стојановиќ, Мирко Попов, Жанета Вангели, Милчо Манчевски, Шкарт и Оливер Мусовиќ.

Дизајн: Инвент ИВЕНТ - агенција за испорака на настани

17:00 -20:00 ч. Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул.

„Томаки Димитровски“ бр. 18

работилница за деца и млади „Шепоти на сидовите“

Проект на „Фрлачи на сенки“, Загреб (Хрватска)

Лидери на работилница: Ања Плетикоса, Борис Бакал, Сандра Ускоковиќ, Ведран Сењановиќ и Иван Јерчиќ

---

¹ Мобилната/ монтажа галерија на ЦАЦ е лоцирана во дворот на приватна куќа на улица „Томаки Димитровски“ бр.18, во близина на Радио Битола.

*Овој проект е остварен преку интернационалната платформа за урбано истражување и акција „Урбано зуење“ и партнерската организација „Фрлачи на сенки“, Загреб (Хрватска).

18:00 – 20:00 ч. мезе бар „Јагода“ (Широк сокак) и УКЛО ФМ
Радио возење „Битола е ЖЕНСКО!“ на Tiiiiit! Inc.,
Скопје **брзината на сеќавањето, на движењето на мислата
но и на физичката предиспозиција на човекот во АКТО 3
[Табела на компаративни брзини на различни тела во км на
час] реферира на радио возењето.*
Учесници: Ана Василева, Јасмина Василева и други.

20:00 ч. Интимен театар Битола (ул. „Стив Наумов“ бр. 35)
Кореографско дело „Причина за болеста“
Коавтори: Викторија Илиоска, Климент Попоски, Тања Рибарска
Изведувачи: Викторија Илиоска, Климент Попоски, Тања
Рибарска

**21:00-22:00 ч. Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки
Димитровски“ бр. 18**
АКТО МУЗИКА
Музички перформанс на ДЕЈВИ Д' БОВИ и ПАДНАТИТЕ ОД МАРС

22:00 ч. мезе бар „Јагода“
АКТО МУЗИКА
Шурбе
Мирко Попов

ДЕН 2: 15.08.2015/ САБОТА

ОФИЦИЈАЛНА ПРОГРАМА

**10.00 -13:00 ч. Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки
Димитровски“ бр. 18**

работилница за деца и млади „Шепоти на сидовите“

Проект на „Фрлачи на сенки“, Загреб (Хрватска)

Лидери на работилница: Ања Плетикоса, Борис Бакал, Сандра
Ускоковиќ, Ведран Сењановиќ и Иван Јерчиќ

*Овој проект е остварен преку интернационалната платформа
за урбано истражување и акција „Урбано зуење“ и партнерската
организација „Фрлачи на сенки“, Загреб (Хрватска).

**12.30 ч. Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки
Димитровски“ бр. 18**

Инсталација, Црна се чума зададе, Никола Узуновски,

**Авторот учествуваше на АКТО 5 [Свадби] со својот проект
„Моето сонце“*

12:00 – 14:00 ч. Музиката за градот!

АКТО МУЗИКА

Berkant Kidas @ мезе бар „Јагода“

T!НОТО & NI KICK @ мезе бар „Јагода“ и различни локации

13.00ч-14:00 ч. Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки Димитровски“ бр. 18

Перформанс Убава наша, Славен Тољ, Ријека (Хрватска),
Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ и на повеќе локации низ
Битола

Серија фотографии од акции во јавен простор, 366 ритуали на
ослободување, Игор Грубик, Загреб (Хрватска)

*Овие проекти се остварени преку интернационалната
платформа за урбано истражување и акција „Урбано зугење“

14:30 – 16:00 ч. Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки Димитровски“ бр. 18

дискусија/игра „Како да направиш фестивал со 100 евра и со 1
милион евра?“ **Овој проект концептуално реферира на АКТО 6
[Работи (никогаш)]*

(Колаборативен концепт кој се развива во рамките на фестивали
или други настани во соработка со партнерите во конкретниот
контекст)

концепт: Ивана Васева и Биљана Тануровска – Кулавковски
Учесници: Сенка Анастасова, Виолета Качакова, Борис Бакал,
Филип Јовановски, Жарко Трајаноски и други.

18:00 ч.

АКТО МУЗИКА

18:00 The Government @мезе бар „Јагода“

19:00 Ивана Драгшиќ @мезе бар „Јагода“ и различни локации

19:40 Victouer & Миле @ различни локации

20:40 Andreas Hz @ различни локации

21:20 Martchin @ различни локации и мезе бар „Јагода“

**18:00 - 20:00 ч. Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки
Димитровски“ бр. 18**

работилница за деца и млади „Шепоти на сидовите“

Проект на „Фрлачи на сенки“, Загреб (Хрватска)

Лидери на работилница: Ања Плетикоса, Борис Бакал, Сандра
Ускоковиќ, Ведран Сењановиќ и Иван Јерчиќ

**20:00 ч. Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки
Димитровски“ бр. 18**

видео инсталација „Драга, извини што не ти пишав порано“ на
Фокус група (Ива Ковач, Елвис Крстуловиќ) од Ријека (Хрватска)

22:30 ч. НУ Народен театар Битола

Театарска претстава: Ибзеновиот непријател на народот како
Брехтова поучна драма **Овој проект и АКТО 9 [ЧЕКАН НЕ
ОГЛЕДАЛО!] заедно ги делат идеите на Бертолт Брехт*

Режисер и автор: Златко Паковиќ

Продукција: Центар за културна деконтаминација, Белград (Србија); Ибзен школарини, Скиен (Норвешка)

Актери: Игор Филиповиќ, Владислава Ѓорѓевиќ, Јелена Илиќ, Божидар Обрадиновиќ и Златко Паковиќ

Композитор и пијанист: Божидар Обрадиновиќ

Сценограф и костимограф: Златко Паковиќ

траење: 95'

*Коорганизатори на настанот се организацијата Друго море, Ријека (Хрватска) како дел од регионалната мрежа „Балканот може современо (БЦЦ)“

22:00 – 01:00 ч. мезе бар „Јагода

АКТО МУЗИКА

22:00 Соња Исмаил

22:40 Dejan Dex

23:20 Васо

00:00 Александар Танчевски

ДЕН 3: 16.08.2015/ НЕДЕЛА

ОФИЦИЈАЛНА ПРОГРАМА

11.00 -17:00 ч. Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки Димитровски“ бр. 18

работилница за деца и млади „Шепоти на сидовите“

Проект на „Фрлачи на сенки“, Загреб (Хрватска)

Лидери на работилница: Ања Плетикоса, Борис Бакал, Сандра Ускоковиќ, Ведран Сењановиќ и Иван Јерчиќ

13:00 -15:00 ч. спроти мезе бар „Јагода“

Читачка група: Устав на РМ со Жарко Трајаноски во рамки на проектот „ЖИВИ БИБЛИОТЕКИ: архиви на граѓанска непослушност“

*Долгорочниот проект „ЖИВИ БИБЛИОТЕКИ: архиви на граѓанска непослушност“ започна на АКТО 8 [Час по природа и општество]

17:00 ч. Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки Димитровски“ бр. 18

презентација на работилницата за деца и млади „Шепоти на сидовите“ како дел од платформата „Урбано зуење“

Проект на „Фрлачи на сенки“, Загреб (Хрватска)

Лидери на работилницата: Ања Плетикоса, Борис Бакал, Сандра Ускоковиќ, Ведран Сењановиќ и Иван Јерчиќ

18:00 ч. мезе бар „Јагода“ и Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки Димитровски“ бр. 18

проект со публика „На Битола со љубов, одново“, Ѓорѓе Јовановиќ
*Овој проект беше првпат изведен на АКТО 7 [ПУБЛИКА]

19:00 ч. Интимен театар Битола (ул. „Стив Наумов“ бр. 35)
Перформанс „Свежа вдовица“, Ана Јањатовиќ Зорица, Загреб
(Хрватска)

**20:00 Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки
Димитровски“ бр. 18**
Филм „Споменик“, Игор Грубиќ, Загреб (Хрватска)

**21:00-22.30ч. Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки
Димитровски“ бр. 18**
настан „Тотална свадба“ во организација на Инвент ИВЕНТ -
агенција за испорака на настани
Гости: Супрематистички чочек *Овој проект беше за првпат
изведен на АКТО 5 [Свадби]

КРАТКИ КОНЦЕПТИ.БИОГРАФИИ

ОФИЦИЈАЛНА ПРОГРАМА

ИЗЛОЖБИ И УМЕТНИЧКИ

Отворање на изложбата ВРВНА ЗЛАТНА КОЛЕКЦИЈА НА АКТО
МЕМОРИИ И ИДНИНИ 2006 - 2015 вол.2

Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки Димитровски“
бр. 18

14.08.2015/// 12:30-14:00 ч.

Изложба на архивски материјали од девет изданија на АКТО
Фестивалот за современи уметности

Соработници: Благојче Цветковски, Христијан Атанасовски, Кети
Талевска, Михајло Џима, Ана Џима, Вера Христовска, Наташа
Бошковска, Елена Ѓорѓиевска, Барбара Петруловска, Сташа
Божиновска, Андријан Наумовски и Димитра Јовановска.

Во основата на фестивалот е изложба составена од архивата и документацијата на АКТО која колективно ја изработуваат десетина учесници од Битола кои во текот на четири работилници работеа на креирање на идејата и на самата реализација на поставката. Оваа изложба се однесува на меморијата и важноста од анализирањето кое може да води кон креирање на нови реалности, а од друга страна и ја преиспитува релевантноста на своето постоење како фестивал на современи уметности преку темите кои досега ги отворил.

фото Вера Христовска

Никола Узуновски, Црна се чума зададе* Авторот учествуваше на АКТО 5 [Свадби] со својот проект „Моето сонце“ куќа Алхамбра на Широк сокак 15.08.2015/// 12.30 ч.

Црна се чума зададе е насловот на летечкиот објект кој наликува на црн облак и лебди над локациите на АКТО 10 годинава. Делото е метафора на состојбата во која се наоѓа младото општество денес во Македонија. Идејниот проект е на уметникот Никола Узуновски а е продуциран на работилница во соработка со млади уметници и дизајнери од Битола.

Никола Узуновски (1979) е мултидисциплинарен уметник со учество на повеќе од 50 групни изложби и неколку самостојни изложби. Неговите проекти се претставени во реномирани институции на современата уметност насекаде низ Европа и е добитник на многубројни награди, грантови и уметнички резиденции. Во 2007 година, неговиот проект „Моето сонце“ на фестивалот Trieste Contemporanea му ја носи престижната титула „Најдобар млад уметник во Југоисточна Европа“ а видеото од процесот на создавање на „Моето сонце“ во март 2009 година ја освојува првата награда на фестивалот Video.It одржан во Фондацијата „Марио Мерц“, Торино. Тој со истиот проект ја претставува Република Македонија на 53. Венециско биенале во јуни 2009 година.

Перформанс, Славен Тољ, (Ријека, Хрватска)

Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки Димитровски“

бр. 18 и на повеќе локации низ Битола

15.08.2015/// 13.00 ч.

Славен Тољ е мултимедијален уметник и куратор. Тој е познат по неговите ready-made дела, инсталации, фотографии и перформанси кои се однесуваат на политички прашања на специфичен начин. Тој учествувал на многу изложби во Хрватска и во странство како Documenta X (Касел, 1997), “Body and the East”, Модерна галерија (Љубљана, 1998), Музеј на современа уметност (Загреб, 1998), Apex Art (Њујорк, 2000), “Interrupted Games”, Galerie für Zeitgenössische Kunst (Лајпциг, 2004), “Cosmopolis: Microcosmos X Macrocosmos”, Државен музеј на современа уметност – Колекција Костакис (Солун, 2004). Тољ бил хрватски селектор и куратор на 51. Венециско биенале во 2005. Тој е активен на независната културна сцена, во развојот на културните политики и е ангажиран во проектите „Форум за простор„ и „Срц је наш“. Моментално, тој е директор на Музејот на модерна и современа уметност во Ријека (Хрватска).

Перформансот „Убава наша“ е неодамнешно дело кое настана во последните неколку денови, поттикнато од воената парада на хрватската војска, која се одржа на 04.08.2015 год. во Загреб по повод 20-годишнината од акцијата „Олуја“, Денот на победата и благодарноста за татковината. Овој перформанс е ексклузивно наменет за АКТО фестивалот и нема да се изведува повторно. Реферира на неодамнешните политички и општествени случувања.

Серија фотографии од акции во јавен простор, 366 ритуали на ослободување на Загреб, Игор Грубиќ, Загреб (Хрватска)

Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки Димитровски“ бр. 18

15.08.2015/// 13.30 ч.

Акции во јавен простор „366 ритуали на ослободување“, 2008-2009 Проектот „366 ритуали на ослободување“ се состои од голем број минималистички (микро-политички) интервенции во јавен простор, кои Игор Грубиќ ги правел секојдневно за време на целата 2008 год. и дел од 2009 год. Помеѓу другите работи, почетната точка за „366 ритуали на ослободување“ е и 40-годишнината од 1968 год.. Уметникот реферира на наследството на концептуалните практики во экс-ју регионот, кајшто, на пример, Група од шест уметници играше значајна улога, но реферира и на политичките филмови на Годар и стратегиите од доцните 60-ти и раните 70-ти на минатиот век.

Игор Грубиќ е активен мултимедијален уметник од почетокот на 90-тите години. Неговата работа вклучува сајт-специфик интервенции на јавен простор, перформанси, фотографски и видео дела.

Познат е по својот активизам и обѕирност кон јавниот простор како средство за изразување. Во 2000 год. почнал да работи како продуент и автор на документарни, телевизиски репортажи и општествено ангажирани реклами. Неговата работа била изложувана во повеќе меѓународни институции и на различни уметнички и културни настани. Бил наградуван повеќе пати.

Изложувал на Манифеста 4, Франкфурт; Тиранско биенале 2; 50.Октобарски салон, Белград; 11-то Истанбулско Биенале; 4-ти Фотофестивал, Менхајм; Манифеста 9, Генк; Слатка роса – од 1980 (Sweet Dew – since 1980); 20-годишнина од Гуангџуско биенале, Специјални проекти; Нулта толеранција во МОМА ПС1, Њујорк; 5-то Солунско биенале.

Видео инсталација „Драга, извини што не ти пишав порано“ на Фокус група (Ива Ковач, Елвис Крстуловиќ) од Ријека (Хрватска) Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки Димитровски“ бр. 18

15.08.2015/// 20:00 ч.

Видео инсталацијата „Драга, извини што не ти пишав порано“ се состои од двоканална инсталација и аудио снимки. Љубовната реторика е насочена кон државата која покајнички ги исповеда престапите кои би можеле да го загрозат (инаку) идеалниот љубовен однос - и е претставена со две снимки на пејзажи како слика на недопрена природа и слика на архаична култура.

Во популарната фантазија, државата која многу пати е персонифицирана како жена е обожувана за нејзината убавина од (машки) поети. Сликите од природа и архаична култура се користи за да ги поврзе овие емоции за специфична наратива за националниот идентитет. Истражувајќи го политичкиот говор и фокусирајќи се на престапната сексуалност употребена за да ги подигне овие емоции и популарната емпатија, Фокус група на својот наратор му дава женски глас. Реторичкото изобилие, кое кога е употребено во регуларен политички дискурс тврди рационалност, е трансформиран во речиси емотивен говор за сексуалните престапи.

Фокус група е уметнички колектив кој е базиран во Ријека (Хрватска). Своето име го позајмуваат од контекстирачки истражувачки метод кој се користи подеднакво во независни истражувања како и за цели за односи со јавност со идеја да посочат кон општествените, економски и политички рамки на полето на уметноста. Нивната уметничка практика е колаборативна и интердисциплинарна и тие работат помеѓу уметноста, дизајнот и кураторството.

Фокус група се концентрираат на релациите помеѓу уметноста и нејзините јавни манифестации во смисла на работна култура, естетика и општествена и економска размена на вредности. Во нивните дела тие ги истражуваат инхерентните структури на моќта на уметничкиот систем. За да го постигнат ова, тие ги истражуваат економските, просторните и легалните имплементации. Колективот се труди да ги прошири границите на нивното дело користејќи печатен материјал, филм и инсталации, дела на хартија, дискусии, работилници и текстови.

Проект со публика „На Битола со љубов, одново“, Ѓорѓе Јовановиќ

*Овој проект беше прв пат изведен на АКТО 7 [ПУБЛИКА]

мезе бар „Јагода“ и Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки Димитровски“ бр. 18

16.08.2015/// 18:00 ч.

„За Битола со љубов“ е партиципативно дело во кое авторот ги поканува посетителите да земат активно учество во неговата реализација. Во првата фаза на проектот кој се одржа во Скопје и во Битола во 2011 год. и во 2012 год., граѓаните на Битола беа повикани да ја споделат својата љубопитност за градот и да размислат за него. Посетителите ги бележеа своите мисли, желби и забелешки за градот: Каков е животот тука? Што мислите за сообраќајот во Битола? Што мислите за изгледот на градот? Дали е Битола забавен град? Какви се неговите улици, кои содржини му недостигаат? Што ве нервира најмногу? Дали мислите дека Битола е премногу сива и загадена? Односно, сето она што го евоцира градот додека чекорите по неговите улици.

Луѓето, на специјално изработени табли ги испишуваа своите идеи и согледувања и таблите беа поставени на местата од каде што доаѓа нивната инспирација/фрустрација.

Во новата фаза на проектот, авторот повторно ги повикува граѓаните да ги постават своите мисли за градот, но од дистанца од неколку години – што е променето во вашиот град од кога веќе еднаш ги изјавивте вашите желби? Дали ја возобновивте врската со градот или едноставно ја прекинавте комуникацијата?

Со оваа акција се отвора простор за активирање на публиката со отворени коментари, а истовремено се поттикнува и им се дава простор на љубопитноста и одговорноста на граѓаните.

Ѓорѓе Јовановиќ (1980) дипломирал 2003 г. на Факултетот за ликовни уметности во Скопје. Прашањето за интеграцијата и дезинтеграцијата на современиот човек е главна преокупација во творештвото на Јовановиќ. Тој ги преиспитува меѓучовечките односи во контекст на општата состојба на редефинирање на универзалните вредности, односот човек-општество и конзумеризмот како клучен фактор на модерниот начин на живот, политиката како фактор на распаѓање на градовите, државите и семејствата ... Исто така, елементот на автореференцијалноста е присутен како и преиспитувањето на себеси во потесен и поширок контекст на распаѓањето на старите и создавањето на нови вредности. Немајќи ограничување во користењето на медиумите, тој работи инсталации, перформанси, објекти, видеа, колажи и слики со цел да постигне трансформација на уметничкиот израз и индивидуална експресија, следејќи ја флуидноста на современиот контекст.

Филм „Споменик“, Игор Грубиќ, Загреб (Хрватска)

Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки Димитровски“ бр. 18

16.08.2015/// 20:00 ч.

Експериментален документарен филм „Споменик“, 50`, 2015.

За време на 90-тите години, Хрватска претрпе систематско сквернавење и уништување на нејзините антифашистички споменици. Со комбинирање на слики од овие импресивни дела на апстрактната скулптура и потентната природа која ги опкружува, „Споменик“ создава визуелна метафора која ја рефлектира нивната цел во денешно време.

ТЕАТАР

Театарска претстава: Ибзеновиот непријател на народот како Брехтова поучна драма *Овој проект и АКТО 9 [ЧЕКАН НЕ ОГЛЕДАЛО!] заедно ги делат идеите на Бертолт Брехт

Режисер и автор: Златко Паковиќ

Продукција: Центар за културна деконтаминација, Белград (Србија); Ибзен школарини, Скиен (Норвешка)

Актери: Игор Филиповиќ, Владислава Ѓорѓевиќ, Јелена Илиќ, Божидар Обрадиновиќ и Златко Паковиќ

Композитор и пијанист: Божидар Обрадиновиќ

Сценограф и костимограф: Златко Паковиќ

траење: 95'

*Коорганизатори на настанот се организацијата Друго море, Ријека (Хрватска) како дел од регионалната мрежа „Балканот може современо (БЦЦ)“

НУ Народен театар Битола

15.08.2015/// 22:30 ч.

Главниот јунак на претставата „Ибзеновиот непријател на народот како Брехтова поучна драма“ е театарот. Овој драмски текст и неговата претстава не само што ја преиспитуваат општествената и естетската улога на театарот денес туку и се осмелуваат разговетно да ја одредат како што и главниот јунак на истоимената драма на Ибзен, Доктор Стокман, се осмелува да каже бунтовно НЕ на корозивната лага која му обезбедува удобна граѓанска егзистенција велејќи го она свето ДА на свежата вистина која во корумпираното општество ќе му оневозможи опстанок. Но, тоа е цената на слободата. Малкумина се оние кои се подготвени да ја платат. Затоа, всушност, таа е толку висока.

Златко Паковиќ (1968) е режисер и писател. Тој дипломирал театарска и радио режија на Факултетот за драмски уметности во Белград. Во текот на деведесетите години на минатиот век режирал во театрите во Бугарија и на Кипар, а потоа и во Србија, најчесто во Центарот за културна деконтаминација. Тука развива особена

поетика на жесток политички коментар и нагласен лудички израз. Во таа насока се претставите: „Затворот на подунавскиот регион“ (според четири драми на Биљана Јовановиќ) и „Госпоѓа Олга – во потрага за конечната верзија“ (според пиесата на Милутин Бојиќ). Најпознатата претстава на Паковиќ е „Да се убие Зоран Ѓинѓиќ“ во продукција на Студентскиот културен центар од Нови Сад.

За својата најнова претстава „Ибзеновиот непријател на народот како Брехтова поучна драма“ ја добил Меѓународната ибзенова стипендија (The International Ibsen Scholarship 2014).

Досега ја објавил збирката песни „Дневник на пеењето“ и два романи „Соба за еден кревет“ и „Заеднички пепел“ (германско издание “Die gemeinsame Asche”, Берлин 2013) како и книгата „Анатомија на националистичкиот морал и други колумни“.

Паковиќ е колумнист и театарски критичар на дневниот весник „Данас“. Тој е добитник на наградата „Десимир Тошиќ“ за публицистика во 2010 година. Живее во Белград.

Друго море (Other Sea) работи као непрофитна организација на полето на културата од 1999 година и се обидува да ги идентификува и истражи темите на општествената релевантност и генералниот интерес кон заедницата во која живееме. Преку работата на локално, регионално, интернационално и интердисциплинарно ниво, тие поврзуваат уметничка програма со дискурси во науката и културната теорија бидејќи организацијата верува дека уметноста е важна како когнитивна алатка.

Креацијата и олеснувањето на размена меѓу локални и интернационални уметници, студенти и публика е во сржта на нивните многубројни активности кои вклучуваат продукција на визуелни и изведувачки уметности, истражување на полето на културата и организација на партиципативни и едукативни настани како конференции и семинари. Тие соработуваат со различни локални и интернационални партнери на различни проекти.

„Балканот може современо (БЦЦ) “ проектот е дизајниран да ги поврзе фрагментирани и често изолирани сцени на полето на

изведувачките уметности. И покрај нивните заеднички уметнички вредности, контакти и соработници, публиката на регионот на Балканот е често несвесна за постоењето на изведувачка уметност која е и многу специфична. Проектот БЦЦ цели ад создаде комуникациска заедница во средина која се состои од уметници, интерпретативно уметничко поле, публика и хоризонт на општествени очекувања.

БЦЦ црпи од постоечки регионални платформи кои ги поврзуваат изведувачките уметности во различни активности на пример: истражување, трансфер на знаење, теориски дискусии и институционално поврзување и со тоа создава цврста мрежа за развој на уникатна уметничка сцена која ги вкрстува националните граници и институционалните форми.

Членови на БЦЦ се: Друго море, Ријека (Хрватска), ОКЦ Абрашевиќ (Младински културен центар Абрашевиќ), Мостар (Босна и Херцеговина), Центарот за драмска уметност (ЦДУ), Загреб (Хрватска), Домино, Загреб (Хрватска), Факултет за работи што не се учат, Битола (Македонија), Маска, Љубљана (Словенија), Кендра Мултимедија, Приштина (Косово), ТкХ Теорија која хода, Белград (Србија). Мрежата е поддржана од Фондацијата Култура Нова од Загреб (Хрватска) <http://www.balcancontemporary.net/>

ИЗВЕДУВАЧКИ УМЕТНОСТИ

Перформанс „Битолски гибања“

Актер: Иван Јерчиќ

*Перформансот е дел од кураторскиот концепт на фестивалот.

Пред влезот на Офицерски дом на Широк Сокак до улица

„Томаки Димитровски“ бр. 18

14.08.2015/// 12:00 ч.

Перформансот „Битолски гибања“ реферира на легендарниот говор на актерот Стево Жигон пред студентите во Белград 1968 година каде го цитира Робеспјер од познатата драма на Бихнер „Смртта на Дантон“. Дел од говорот се појавува во филмот „Lipanjka Gibanja“ (Движења во јуни) на Желимир Жилник.

Во говорот на адвокатот Робеспјер пред француските пратеници, тој кажува: „Нашиве внатрешни непријатели нè принудуваат на слабост. Тие сакаат да им ги одземат на народот оружјето и силата. Оружје, пак, на државата е стравот; силата на државата е моралноста, зашто стравот без неа е погубен, зашто моралноста без него е семожна“.

Оттаму, параметрите за поставување на овој перформанс се јасни: од една страна тој алудира на целиот општествен и политички контекст во кој се случува фестивалот, а од друга, го покажува нивото на моралот и здраворазумските човекови вредности.

Неслучајно дел од овој перформанс е Иван Јерчиќ, кој покрај неговата актерска кариера е, исто така, истакнат граѓански активист чиј ангажман во полето на општествените движења во актуелната македонска политичка сцена се преплетуваат со неговиот уметнички ангажман.

Иван Јерчиќ (1977, Битола) дипломира на Факултетот за драмски уметности во Скопје, во класата на проф. Владимир Милчин, во јуни 2001 година. Во моментот е студент на Интердисциплинарните магистерски студии на Универзитетот на уметности во Белград, на отсекот за сценски дизајн.

Досега е учесник на многу работилници од областа на театарот. Играл во многу претстави од домашна и странска продукција кои учествувале на фестивали во Македонија, Србија и Црна Гора, Босна и Херцеговина, Словенија, Бугарија, Турција, Русија, Украина, Италија, Германија, Канада.

Тој е еден од основачите на независната театарска група „No Name Theatre“ (2000 година). Оваа група на уметници има за цел да воспостави интернационална мрежа на уметници од областа на театарот. Нивните проекти се засновани на културна размена и трагање по нови тенденции.

кореографско дело „Причина за болеста“

Коавтори: Викторија Илиоска, Климент Попоски, Тања Рибарска

Изведувачи: Викторија Илиоска, Климент Попоски, Тања Рибарска

Интимен театар Битола (ул. „Стив Наумов“ бр. 35)

14.08.2015/// 20:00 ч.

„Причина за болеста“ е дело создадено од живеење во секојдневниот контекст на спроведување нови закони и регулативи. Се соочуваме со нови ограничувања на кои не можеме да влијаеме. Дали слободата станува достапна само во нашите умови, откако јавните простори се точно дефинирани и со одредена цена? Испровоцирани од „недозволено!“ сакајќи да ги истражиме ефектите на рестрикции, бараме алтернативни решенија кои можат да ги трансформираат рестрикциите во многу поинклузивни практики.

На крај, поради причината за болеста, можеби треба да земеме перманентен престој во мислата... само таму слободата се чини возможна.

Викторија Илиоска е млада македонска танчерка/кореографка, дипломиран балетски педагог на отсекот современ танц. Од 2006 година е активен член на програмата за поддршка и развој на

современиот танц на Локомотива – Центар за нови иницијативи во уметноста и културата. За време на овој ангажман активно е вклучена и учествува во работилници со интернационални кореографи организирани на локално ниво и на интернационални работилници и програми за современ танц. Во 2010 година, настанува голем пресврт во нејзиниот професионален развој со влегувањето во Номад Танц Академија, коешто искуство понатаму ја донесе до силната одлука за избор на современиот танц како животна професија. НомадТанц Академија ѝ ја даде можноста за своја прва продукција - „I am always watching you“ - во соработка со словенечкиот драматург Рок Вевер. Оваа продукција беше презентирана на фестивалите Pleskavica во Словенија 2010, New Dance Alliance во Њујорк, САД 2011, Lokomotion Скопје и АКТО Битола, Македонија. По дипломирањето беше избрана за стипендист на Dance Web Scholarship Program во Виена, Австрија, под менторство на Крис Харинг и Дејвид Вампах. Нејзиниот интерес и фокус е развојот на современиот танц во регионот преку работилници, соработки и продукции.

Климент Попоски заврши актерска обука во Народниот театар во Мелбурн, Австралија. Во 2008 година тој се враќа во Македонија поставувајќи го своето дело „Аџија“ . Делото го рефлектира неговото искуство со различни култури и се справува со проблемите на миграцијата. Тој е дипломиран на Номад Танц академија во 2010 година. По обуката на Мајзнер со Ward Studio Company и изведувањето на два перформанси во Филадельфија САД во 2011 година и во Мелбурн 2012 година, Климент се враќа во Македонија. Тој продолжува да работи во полето на уметноста како фриленсер и е активен член на Локомотива – Центарот за нови иницијативи во уметноста и културата и е еден од основачите на Номад Танц Академија Македонија. <http://kliment7.wix.com/klimentpoposki>.

Тања Рибарска е млад македонски аудиовизуелен уметник. Дипломира на факултетот за драмски уметности во Скопје, на катедрата за филмска и ТВ монтажа, во класата на професор Димитар Грбевски. Има осумгодишно работно искуство како филмски и ТВ монтажер во неколку видео продукции во Македонија. Се потпишува како главен монтажер на краткиот игран филм „Епизодист“ на режисерот Игор Алексов, кој во 2011

година беше награден за најдобар краток интернационален филм на фестивалот „HollyShorts“ во Холивуд, САД. Од 2007 година соработува со независни уметници од Македонија во полето на визуелните уметности, композирање музика и дизајн на звук како и кратки документарни видео форми и музички видеа. Во моментот работи на својот магистерски труд по дизајн на звук на факултетот за аудиовизуелни уметности „ЕСРА“ во Скопје и на два независни проекти од областа на перформансот.

„Причина за болеста“ е продукција реализирана со поддршка од Локомотива – Центар за нови иницијативи во уметноста и културата и европската мрежа АПАП.

Благодарност до: Билјана Тануровска - Ќулавковски, Рок Вевер, Славчо Димитров.

Перформанс „Свежа вдовица“

Автор: Ана Јањатовиќ Зорица, Загреб (Хрватска)

Интимен театар Битола (ул. „Стив Наумов“ бр. 35)

16.08.2015/// 19:00 ч.

мустаќ (м.) / мн. мустаќи; вид збор: именка, машки род
„Мустаќ“ кај маж се влакна кои растат на неговата горна усна. Ако се многу долги, понекогаш се зборува за нив како за негови „мустаќи“... висок човек со мустаќи...

Тој ги лижеше неговите црни мустаќи... Тој се намурти и ги засука неговите мустаќи.

[ако имаш (кој има) – ако си маж, ако имаш (кој има) машкост, тој што е храбар, тој што има храброст, ако имаш (кој има) кичма].

Вдовица / мн. Вдовици; вид збор: именка, женски род

Жена чиј сопруг починал. Мојата мајка е вдовица.

Транспозиција, транспозицијата; Вид збор: именка, женски род
пренос, префрлување.

Посветено на Жељко Зорица – Шиш (1957 – 2013)

Ана Јањатовиќ – Зорица е социолог, учителка по готвење, раководителка на уметничката организација Студио Артлес.

ДИСКУРЗИВНИ НАСТАНИ

Работилница за деца и млади „Шепоти на сидовите“

Проект на „Фрлачи на сенки“, Загреб (Хрватска)

Лидери на работилница: Ања Плетикоса, Борис Бакал, Сандра Ускоковиќ, Ведран Сењановиќ и Иван Јерчиќ

Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки Димитровски“ бр. 18

14-16.08.2015

*Овој проект е остварен преку интернационалната платформа за урбано истражување и акција „Урбано зурење“ и партнерската организација „Фрлачи на сенки“, Загреб (Хрватска).

Во оваа работилница децата ќе научат како да го читаат просторот, како да ги истражуваат планираните и скриените кореографии на еден простор, како да најдат и да соберат/архивираат материјали (аудио, видео, фото итн.) и информации на една урбана локација во Битола со цел да го претстават овој простор/место како игра – структура.

Заедно со професионални актери од „Фрлачи на сенки“ и македонскиот актер Иван Јерчиќ, децата и младинците ќе „изведат“ (во форма на јавен настан) едно намерно избрано место во Битола. Со други зборови, „Шепоти на сидовите“ е постдрамско театарско истражување кое ги набљудува јавните, приватните, бизнис и заедничките урбани места во градовите низ нивниот хипертекстуален контекст и мултислојна природа.

Платформата „Урбано зурење“ ги нагласува историски закотвените континуитети (или дисконтинуитети) на специфични урбани локации со цел да создаде алатка за други уметници, архитекти, урбани планери, политичари или историчари во нивното реобмислување и реконцептуализирање на градот како вибрантен, динамичен или одржлив хабитат додека се стреми

да им служи на граѓаните во предложување и спроведување на нивните решенија.

Уметничкиот, истражувачки и интермедијален проект „Урбано зурење“ ги нагласува хибридниот театарски, антрополошки, урбани и социјални презентации на намерно избрани урбани и јавни простори (или урбани иницијативи) кои најчесто се претставени

како перформативни структури во форма на игра кои содржат елементи на театар, танц, музика, стенд ап или предавање. Регионалната платформа „Урбано зуење“ е иницирана од „Фрлачи на сенки“ од Загреб (Хрватска) во соработка со „Факултет за работи што не се учат“, Битола (Македонија), „Експедитио“, Котор (Црна Гора), „Кендра Мултимедиа“, Приштина (Косово), „РЕКС/ Фонд Б92“, Белград (Србија) и „Супервизуелна“, Белград (Србија) а е поддржана од Фондацијата Култура Нова од Загреб (Хрватска) и Фондот за уметност и култура од Сараево (Босна и Херцеговина). <http://urbanhum.freshcreator.com>

„Фрлачи на сенки“ е многу пати наградувана и критички настроена интернационална уметничка и продукциска платформа за интердисциплинарна соработка, креативност и рефлексивност на интермедијална уметност која успешно ги комбинира интернационалната соработка, правењето на театар, урбаните интермедијални проекти, активизмот, педагошката работа, видео уметноста и кураторството во една кохерентна целина на дело. Нивните проекти содржат континуитет низ повеќе години на работа резултирајќи во повеќе серии на јавни настани и перформативни креации. Тие се водечки партнери на големи и мали проекти во Европа, Азија и Северна Америка од 2002 година, стимулирајќи ја дебатата на контрадикциите на тековните глобализирачки процеси кои се занимаваат со општествени, политички и културни теми и кои ги откриваат акутните проблеми/ теми на локалните заедници: политиките на јавен простор, последиците од процесот на транзиција, статусот и формите на интимност како и системската продукција на амнезија и дисконтинуитет.

Дискусија/игра „Како да направиш фестивал со 100 евра и со 1 милион евра?“ *Овој проект концептуално реферира на АКТО 6 [Работи (никогаш)]

**Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки Димитровски“ бр. 18
15.08.2015/// 14:30 – 16:00 ч.**

(Колаборативен концепт кој се развива во рамките на фестивали или други настани во соработка со партнерите во конкретниот контекст)

концепт: Ивана Васева и Биљана Тануровска - Ќулавковски

Учесници: Сенка Анастасова, Виолета Качакова, Борис Бакал, Филип Јовановски, Жарко Трајаноски и други.

Идејата за овој перформанс/игра потекнува од текстот „Фестивалот како микрофизика на моќта“ (Фуко) во регионот и поранешна Југославија од Ивана Васева, Елена Вељановска и Биљана Тануровска - Ќулавковски, направен во рамките на работната група Термини (Скопје) како дел од проектот „Расшколувано знаење“ во 2012 година. Во овој текст, промената/трансформацијата на поимот, структурата и значењето на фестивалите е дадено низ краток преглед исто како и современото поимање на терминот во контекст на земјите од поранешна Југославија.

Васева и Тануровска Ќулавковски развија идеја за игра која ќе испровоцира дискусија(и) за тоа како кураторските концепти/идеи се влијаени од економската сила, кои правци уметноста и кураторството можат да ги развијат и, на крајот на краиштата, во каква уметност ние веруваме или можеби уште повеќе какво општество ние замислуваме во овие прекаријатни времиња.

Оттаму, овој проект поттикнува на размислување надвор од познатото: какви можат да бидат уметничките практики и со тоа уметноста што ја промовираме и продуцираме кога многу добро сме запознаени со границите кои мораме да ги скршиме со цел да овозможиме свеж и нов воздух на уметничката сцена и со тоа да не бидеме жестоко приврзани за фондовите? Исто така, овој проект ја преиспитува улогата/ите на кураторите и програмерите и како оваа улога ја оформува политиката, економијата и контекстот. Или да бидеме поцинични, кој е прв: кураторството или маркетингот?

Сенка Анастасова е докторка по филозофски работи, Виолета Качакова е менаџерка во култура, Борис Бакал е театарски и филмски режисер и актер, Филип Јовановски е уметник, Жарко Трајаноски е граѓански активист.

Билјана Тануровска-Ќулавковски е културна работничка која работи во полето на современата култура и уметност, како дел од независната уметничка сцена во Македонија. Работи на ре-евалуација на модулите на уметничката и културната продукција и колаборација, активирајќи се и застапувајќи се за реформација на културната политика во земјата. Има диплома од историја на уметност и археологија и титула магистер по интеркултурализам, културен менаџмент и културна политика при Универзитетот за уметности во Белград, а во моментов докторанд на Факултетот за Во 2003 год. беше една од ко-основачите на ЛОКОМОТИВА – Центар за нови иницијативи во културата и уметноста, кајшто работи како менаџер и програмски координатор, како и на НОМАД Танцова Академија (НДА) – модел на самоорганизација и регионалната колаборација во современиот танц на Балканот. Дел е од одлучувачкото и регионалното координативно тело на НДА. Има иницирано, курирано и менаџирано повеќе проекти и програми во врска со современите изведувачки уметности, културната политика, меѓународната колаборација, итн. Таа е ко-кураторка на Локомоушн – Фестивал за современа уметност и перформанси, Скопје (Македонија).

Ивана Васева (1984 год.) дипломира на Факултетот за историја на уметност при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Учествовала на проектот „Расшколувано знаење“ (колективна самоедукација во уметноста и културата) и специјализирала во полето на кураторство на визуелни уметности како дел од кураторската програма (2011/2012) на Апел Артс Центарот во Амстердам (Холандија). Во моментов работи како фриленс кураторка. Има курирано многу изложби и проекти во Македонија и странство. Во изминатите години, фокус на нејзината кураторска работа беше преиспитување и повторно проучување на улогата на уметноста во поширокиот социополитички и економски систем и нејзиното делување и потенцијал за стимулирање промени (шпекулативни и емоционални во најмала рака), во различни локални контексти.

Читачка група: Устав на РМ со Жарко Трајаноски во рамки на проектот „ЖИВИ БИБЛИОТЕКИ: архиви на граѓанска непослушност“ *Долгорочниот проект „ЖИВИ БИБЛИОТЕКИ: архиви на граѓанска непослушност“ започна на АКТО 8 [Час по природа и општество] спроти мезе бар „Јагода“ 16.08.2015/// 13:00 - 15:00 ч.

ЖИВИ БИБЛИОТЕКИ: архиви на граѓанска непослушност е подолгорочен кураторски проект, кој подразбира процес на собирање и дистрибуирање на литература, која се однесува на граѓанска партиципативност, активност и реакција, по пат на донации од индивидуалци, претставници на невладиниот сектор, организации и здруженија кои се согласни да делуваат во насока на градењето на отворено и современо демократско општество. Живата библиотека претставува отворена збирка од колективно знаење, формирано од страна на самите граѓани. Таа постојано се гради и надополнува, преиспитувајќи ја идејата за тоа што претставува „знаењето“ и како тоа се манифестира во услови на радикални промени во социо-политички контекст. Притоа, индивидуалното видување, јавното искажување став и партиципативност, преку избор и донирање на конкретна книга поврзана со претпоставената тема е основа која придонесува во обликувањето на содржината на „живата“ библиотека, но во исто време станува сведоштво на колективно разбирање на актуелните состојби и креира критички дискурс кон истите. Сосема накратко, Живата библиотека генерира нови форми на граѓанско здружување и се наоѓа во функција на отворена платформа, која промовира принцип на директна демократија.

<https://zivibiblioteki.wordpress.com/>

Жарко Трајаноски работи како консултант за човекови права во повеќе организации, како истражувач, едукатор, и медиумски аналитичар.

ЈАВНИ НАСТАНИ

ХНУ_Истражувачко студио за храна, наука и уметност *во хотел Солун во текот на АКТО 2 [Уметност и храна] се одвиваа неколку настани, меѓу кои и ХНУ

Вкусови од пред осум години – ГОТВАЧ КНИГА. Рецепти предложени за време на второто издание на АКТО Фестивалот за современи уметности (10 – 15.08.2007) од Марко Стојановиќ, Мирко Попов, Жанета Вангели, Милчо Манчевски, Шкарт и Оливер Мусовиќ.

Дизајн: Инвент ИВЕНТ - агенција за испорака на настани хотел Солун (Манаци бар)

ПРЕДЈАДЕЊА

Марко Стојановиќ – Рецепт за Даниел Бурен

Мирко Попов – Веган паста ала Мирко

ГЛАВНИ ЈАДЕЊА

Жанета Вангели – Hommage à Bombay

Милчо Манчевски – Мусака

ДЕСЕРТИ

Шкарт – Студентско – работничка торта

Оливер Мусовиќ – Манго крем

ХНУ_Истражувачко студио за храна, наука и уметност преку готвењето на храна ја истражува поврзаноста помеѓу кулинарството, науката и уметноста, поточно односот идеја - процес – готово дело. ХНУ го поставува прашањето за врската помеѓу рецептот и крајниот вкус. Дали секој рецепт може да биде претворен во добар вкус? ХНУ преку целиот свој процес има за цел да потенцира колку е важна одговорноста и умешноста во создавањето - како на уметничките, така и на кулинарските дела.

INVENT EVENT е специјализирана агенција за испорака на најразлични настани на компании и индивидуалци, планирање, организација, креирање и продукција на свечености, конференции, промоции, граѓански настани.

<http://www.invent-event.com/>

Марко Стојановиќ, Жанета Вангели, Оливер Мусовиќ и Шкарт се уметници. Мирко Попов е музичар, а Милчо Манчевски е филмски режисер.

Марко Стојановиќ – Рецепт на Даниел Бурен

Одберете една слика на Даниел Бурен. Избројте ги белите и црвените ленти. Исецкајте лубеница и/или црвен грејпфрут на правоаголни долги ленти. Исецкајте француско сирење од растително потекло на идентични ленти. На чинија наредете по ред последователно лента од сирење, лента од овошје, додека не го добиете количеството кое се наоѓа на сликата. Прелијте со мед и украсете го со босилек или мента.

Мирко Попов – Веган паста ала Мирко

- 300 гр свежи печурки (шампињони или шитаке)

- 1/2 пакување divella pasta ristorante 8

- 3 чешниња лук

- маслиново масло

- сол, бибер, француски магнонос

Лукот се пропржува во маслиновото масло. Кога ќе се добие впечаток дека лукот испуштил доволно арома, се додаваат тенко исечкани печурки и се динстаат во затворен сад. Се додава сол и зелен бибер. По 5-8 минути се мешаат со подготвената паста и се сервира попрскано со францускиот магнонос. Вашите веган-пријатели ќе бидат пријатно изненадени.

Жанета Вангели – Hommage à Bombay

- 1кг интегрален ориз

- кари

- 300 гр. суво грозје (црно)

- 300 гр. cashew ореви

- 100 гр. индиски ореви

- сол, црн бибер, ладно цедено маслиново масло.

Индиските ореви се сецкаат ситно и заедно со другите состојки му се додаваат на сварениот ориз (сварен al dente). Се зачинува обилно со кари, потоа со сол и со бибер. На крајот се додава масло. Се служи топло.

Милчо Манчевски – Мусака

Црните патлиџани се сечат на тенки парчиња по должина, се пржат во масло и се оставаат да се цедат. Во тавче се пржат ситно исечкани кромид, зелена пиперка, домати, магнонос и малку лук. Потоа се додава мелено месо, вегета, бибер и црвен пипер. Откако доволно ќе се испржи во поголем сад, се реди ред патлиџан, ред смеса. На крај се полива со фино изматени јајца и павлака. Се пече во рерна.

Шкарт – Студентско – работничка торта

- леб

- мед

- остатоци од овошје и колачи

Варијанта 1 (за оние без струја):

Исечи парче леб, намачкајте го со мед и со фантазија и украсете го со сè она што ќе го најдете околу вас. Заради богатство на вкусот пожелно е секое парче леб да се украси со други прирачни состојки: уситнета бонбона, здробен орев, парчиња јаболко итн.

Варијанта 2 (за оние со струја):

Исто како претходно само што лебот може да се обработи на рингла и да стане двопек и се служи со шоља чај.

Оливер Мусовиќ – Манго крем

- 2 шољи пире од манго
- 1 чајна лажичка сок од лимон
- 1 шоља слатка павлака
- 1 чајна лажичка желатин
- 1/2 шоља шеќер

Потопете го желатинот во 1/3 шоља вода за да се растопи со мешање на тивок оган. Мангото, шеќерот, лимонивиот сок и желатинот се мешаат заедно. Слатката павлака се мати додека не се стврдне како шлаг, потоа полека со благо матење се додава на смесата со манго. Смесата се сипува во чаши за шампањ оладени со ладна вода. Се остава во фрижидер да се олади и стврдне. Се сервира оладен, декориран со парче манго.

Радио возење „Битола е ЖЕНСКО!“ на Tiiiiit! Inc., Скопје*брзината на сеќавањето, на движењето на мислата, но и на физичката предиспозиција на човекот во АКТО 3 [Табела на компаративни брзини на различни тела во км на час] реферира на радио возењето.

Учесници: Ана Василева, Јасмина Василева и други.

мезе бар „Јагода“ (Широк сокак) и УКЛО ФМ

14.08.2015/// 18:00 – 20:00 ч.

Женска Битола. Следејќи ја идејата дека топографијата на градовите е блиско поврзана со биографиите на оние кои живеат во нив и дека урбаната археологија е архелогоијата на нашите лични сеќавања, во текот на неколку часовната радио програма емитувана во живо од кола која се движи низ градот, неколкумина интересни гости ќе ни ги раскажат своите интимни, суштествено женски битолски приказни. Возејќи се по нивните лични траектории и слушајќи ја нивната музика, заедно ќе создадеме интимна женска мапа на Битола, на која не и се потребни туристички екскурзии, сувенири и поштенски картички. Наспроти маскулинистичката реизградба и репрезентација на градовите денес, ќе докажеме дека Битола е единствена, силна и независна дама.

Радио емисијата е дел од проектот „Интимни мапи на женските градови“, концепиран и развиен од Тиит! Инк, кој се случува низ градовите на поранешна Југославија. Првата радио емисија „Скопје е женско!“ се емитуваше на независното радио Канал 103 во февруари 2013, како дел од промотивните активности за фестивалот Прво па Женско. Досега емисијата се реализираше во Скопје и Загреб, а во август, покрај Битола, ќе биде мапиран и Белград.

Tiiiiit! Inc. е мало пламенче возбуда што го делат три Скопјанки кои сакаат да се радуваат во својот град. За жал, приликите за тоа стануваат сè поретки и круговите сè повеќе се затвораат, јавниот простор е узурпиран, а невербата ги уништува можностите за соработка. Затоа тие решија да земат воздух и ентузијастички и „на мускули“, низ продлабочување на своите стари пријателства,

остварување нови возбудливи соработки и реоткривање на познатите простори - да прават мали чуда. „Прво па Женско“ е нивниот најдрагоцен brainchild и единствен (од ваков вид во Македонија) фестивал, чијашто цел е одново промислување на значењето на 8 март, Меѓународниот ден на жената, во актуелниот општествен контекст. Преку отворање нов простор за креативно изразување, можности за мрежно поврзување и размена на знаења, фестивалот отвора нов простор за преиспитување, реобмислување и застапување за унапредување на положбата на жените во нашите современи општества.

<https://www.facebook.com/Tiiiiit.inc>

Ана Василева е лингвистка и преведувачка, Јасмина Василева е актерка.

Настан „Тотална свадба“ во организација на Инвент ИВЕНТ - агенција за испорака на настани

Гости: Супрематистички чочек *Овој проект беше за првпат изведен на АКТО 5 [Свадби]

Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки Димитровски“ бр. 18

16.08.2015/// 21:00 - 22.30ч.

Во своите сатирични песни, Супрематистички чочек ги спојуваат и пародизираат турбо фолкот и високата култура. На својот настап тие ќе отсвират неколку свои хитови како Теоретски книги, Салто Мортале, а ќе одржат и диџеј сесија со своите гости и пријатели.

Супрематистички чочек е перформативна група од Скопје (Ѓорѓе Јовановиќ, Владимир Лукаш и Љубиша Камењаров). Оформена во 2005 година, во своите сатирични песни ги спојува и пародизира турбо фолкот и високата култура. Овој состав е зачеток на перформативната група Свирачиња.

АКТО МУЗИКА

Пред дуќанот Божиновски (Широк сокак) *локацијата реферира на АКТО 1 [Нови медиуми] каде за првпат во овој простор се пушташе музика

Victouer

Миле Гроздановски

Victouer станува дел од локалната алтернативна сцена во 2010 год. Преку својата продукција и своите диџеј сетови, тој ги презентира берлинските техно и хаус звуци и електроника. Зад себе има бројни настапи низ повеќе локални места, клубови и радија. Од 2015 год. станува дел од од битолското дуо „Рикверц“ заедно со Миле Гроздановски. Логото Рикверц од наредната година ќе биде лице и на издавачки лејбл.

Миле Гроздановски е диџеј и продуцент кој својата кариера ја започна во 2009 год. Има изданија за повеќе лејблови, како Deep

Edition Recordings, Artefact Records, Epoque Music, итн. Покрај бројните настапи низ Битола и Македонија, има настапувано и во клубот Villa во Амстердам. Неговите сетови возат од дип кон тех-хаус, па се до берлинските техно звуци. Исто така, тој е дел од новооформеното дуо „Рикверц“ и заедно со Victouer настапуваат во бектубек сетови.

Мезе бар „Јагода“

Шурбе

Мирко Попов

14.08.2015/// 22:00 ч

Шурбе е веројатно најлошиот ди-џеј на планетава. Всушност, ќе му направите услуга ако го наречете „ди-џеј“. И покрај долгогодишното искуство, сè уште не научи да микса. А „музиката“ што ја пушта кај мнозинството во публиката предизвикува прашалници околу главата, неверување и вознемиреност, а во потешките случаи и тегоби во пределот на стомакот, нагон за повраќање, па дури и хемороиди. Згора на сево ова, на своите сетови доаѓа со еден куп куфери, ранци, торби и папки, небаре тргнал на пат до Узбекистан. Мистерија е зошто го букиравме. Навистина.

Мирко Попов е роден е 1972 год. во Скопје. Првиот професионален диџеј букинг му е во 1992 год. Од 1992 год. континуирано е активен на културното скопско радио Канал 103 и е негов главен и одговорен уредник во периодот 2008-2010 год. Во 1995 год. го формира PMG Collective како манифест на акцијата која треба да го победи незадоволството од актуелната културна состојба. PMG во следните години ќе прерасне во водечка авангардна сила на скопските улици, одговорна за широк спектар акции, од нарко-еуфории до музички револуции. Во 1998 год. ја формира PMG Recordings, независна македонска дискографска куќа со повеќе од 100 изданија. Има снимено и издадено 10 албуми со своите три проекти: PMG Collective, Kanton6, Makedonide Crew; околу 20 видео спотови и еден филм како сценарист и продуцент. Настапува како актер и пишува авторска музика за театар и филм. Режираше и радио драма. Тој е првиот македонски интернационален диџеј. Живее и работи во Скопје.

Музиката за градот!

Berkant Kidas @ мезе бар „Јагода“

T!НОТО & HI KICK @ мезе бар „Јагода“ и различни локаци

15.08.2015/// 12:00 – 14:00 ч.

Беркант Кидас е ново име на битолската сцена. Неговите диџејски почетоци се случија во Јагода, кајшто сега е резидент диџеј. Досега има настапувано низ повеќе битолски локали, сам или заедно со други локални, но и гостински диџеи. Некои од нив се Соња Исмаил, Алекс Нова, Дејан Декс, Victouer, Saso Recyde, Marc Graber, Vid Marianovic, Keon, Christian Rutz, итн. Неговиот стил може да се опише како хомогена смеса на Lee Burridge, Hernan Cattaneo, Laurent Garnier и John Digweed. Првата средба на Беркант

со АКТО публиката беше на минатогодишното деветто издание на фестивалот.

ТИНОТО Претходно познат како Mr.T, својата љубов кон музиката започна да ја презентира во 2006 год. во Скопје и Охрид. Неговиот стил варираше низ годините, константно срамежливо осврнувајќи кон драменбејсот, за на крајот истиот целосно да го освои. Покрај настапите во повеќето локали и клубови низ Битола, каде дековите ги делеше со Tecktone, Nultabyte, Puk'kah, Hans SHC, T:Zobe, IUNA, Hi KICK и други, свое учество и настап имаше и на АКТО Фестивалот на современи уметности (изданија 6 и 9), Drum'n'Bass Революциите 3 и 4 и RESET Festival-Италија. Претседател и застапник на здружението за урбана култура и уметност Machina од Битола кое постојано промовира алтернативни правци како драменбејс, дабтеп, реге, ска, транс и сл.

Hi KICK Барајќи начин да ја задоволи нејзината потреба од агресивна, моќна и несекојдневна музика, HiKICK најпрво се запозна со дабстепот, кој секојдневно го истражуваше до точка на беганье од оригиналниот концепт. Недостигот од брзина во тој стил на музика беше причината таа да го преземе следниот логичен чекор кон побрзиот драменбејс. По интензивното анализирање на сè што беше фрлено накај нејзините сетила, таа почна да ги презентира нејзините афинитети низ клубовите во Битола, а подоцна и на многу други настани, како отворањето на SSNL клубот, Drum'n'Bass Revolution 4, АКТО 9, RESET Festival во Италија и др. Ги има споделувано дековите со luna, Tecktone, Puk'kah, Velko и имала бројни b2b сесии со ТИНОТО.

The Government @мезе бар „Јагода“

Ивана Драгшиќ @мезе бар „Јагода“ и различни локации

Victouer & Миле Гроздановски @ различни локации

Andreas Hz @ различни локации

Martchin @ различни локации и мезе бар „Јагода“

15.08.2015/// 18:00-21:00 ч.

The Government. Нивната функција е да создаваат и спроведуваат закони и да арбитраат спорови. Владата од било кој вид директно ја засега секоја човечка активност од многу важни аспекти. Од оваа причина, политолозите воглавно се согласуваат дека владата како таква не би требало да се проучува самостојно, туку заедно со антропологијата, економијата, историјата, филозофијата, природните науки и социологијата.

The Government се: Горан Јаневски (гитара, вокали), Златко Зл`те Никодиновски (гитара, придружни вокали), Александар Тунев (тапани), Томе Спасовски (бас, придружни вокали).

Инспирирани од последната журка на тераса, АКТО реши да пише една кратка биографија за Ивана Драгшиќ, не за Ивана која прави социолошки анализи на секојдневно ниво, не еден од најголемите бунтовници против проектот „Скопје 2014“ туку и диџеј кој не прави компромис кога е во прашање пуштање музика, било во диско или па Канал 103. Има настапувано на многу места во

земјава и странство (како што има и изложби) а моментално вози накај Трогир.

ANDREAS HZ

Претпочита нејасни зборови и странски акценти, непознати јазици и познати морници. Страствен за моќни сонични шаблони и хипнотички движења во темницата. Andreas Hz доаѓа од Скопје, и за брзо време прерасна во уникатна и инспиративна клупска појава која посега длабоко по својата бескрајна збирка од најквалитетно техно, хаус и бас електроника за да ни пружи моќно и софистицирано уживање на подиумот. Тој е и еден од основачите на колективот BTKRSH.

MARTCHIN

Музички образован уште од рана возраст и вклучен во безброј радио станици, списанија, фестивали и настани во текот на изминатите години... Портфолиото на Martchin е разновидно и мошне богато, а тој црпи инспирација не само од underground музиката (electro, techno, krautrock, итн...) туку и од голем број експериментални филмови и уметности.

Музички перформанс на ДЕЈВИ Д' БОВИ и ПАДНАТИТЕ ОД МАРС
Мобилна/монтажна галерија на ЦАЦ ул. „Томаки Димитровски“
бр. 18

14.08.2015/// 21:00 - 22:00 ч.

„ДЕЈВИ Д' БОУВИ + ПАДНАТИТЕ ОД МАРС“ е постар сајд-проект на групата Фолтин. Дел е од серијата „Дијалози“ (заедно со "Comme moi, le Piaf" и "Foltin doin' Morphine"), каде бендот свира полчасовна селекција од репертоарот на еден омилен музичар, но со свој препознатлив израз и енергија. Овој материјал е изведен на затворањето на тематскиот „Дејвид Боуви викенд“ на брановите на „Канал 103“ во јануари 2007 година.

Мезе бар „Јагода“

Соња Исмаил

Dejan Dex

Васо

Александар Танчевски

15.08.2015/// 22:00-01:00 ч.

Соња Исмаил е горда полубитолчанка, магистерка по филозофија, проектна координаторка во ФОРУМ-ЦСИД, диџејка, радио водителка во Канал 103 и оствестена и активна граѓанка. Пушта музика 8 години. Најразлична музика, неспакувана во рамки, тагови и жанрови. Но доколку некој инсистира, би кажала дека музиката што преферира да ја пушта се движи од диско, до минимал и дип хаус, техно и електро. Дома, кога е сама, најчесто си го пушта фолдерот “за душу”, во кој доминираат David Sylvian, Dead Can Dance, Idoli... Обожава подиуми кои вибрираат од среќни лица.

Dejan Dex е роден во 1990 год. во Битола, диџејва од 2006 год., а продуцира музика од 2007 год. Неговиот стил е варијација од дип, хаус и техно. Дејан Декс веќе има издадено музика за бројни лејблови како Excel, Artefact, Ban-Off, Sui Generiz, Tokyo Red и Nordik Net. Неговата музика наидува на поддршка од реномираните имиња како Hernan Cattaneo, DJ W!ld, Technasia, Stacey Pullen, DJ Sneak, Axel Bartsch, Guy J, Ramon Tapia и други.

Васко Нетковски (Васо) е член на организацијата Полукс од Скопје. Поголемиот дел од животот го има посветено на музиката, преслушувајќи најразлични стилови, проследувајќи ги со воодушевување, рамнодушност или нагон за повраќање. Половина од својот животен век го посветил презентирајќи ја музиката која ја смета за квалитетна, без оглед дали е тоа фанк, џез, хаус, драм енд бејс или што и да е. Настапувал на многу забави и фестивали заедно со највлијателните имиња на електронската сцена. Решен е да го работи овој занает сè додека смета дека има уши желни да чујат убава музика.

Александар Танчевски прв пат се среќава со електронската музика во доцните деведесетти, преку работата во радио и купувањето плочи. Природно, од радио се префрли на клубската сцена во Скопје и низ Македонија. Го имаше задоволството да настапува со артисти како Mistress Barbara, Phillipe, Mark Williams, Marko Nastic, Terry Mitchell и многу други.

DAY 1: 14.08.2015/ FRIDAY

OFFICIAL PROGRAM

12:00 h. Front of the Officers' House at Shirok Sokak up to 18 Tomaki Dimitrovski Street ¹

Performance: "Turmoil in Bitola"

Actor: Ivan Jercic

*This performance is a part of the festival's curatorial concept

12:30 - 14:00 h. Mobile/montage gallery of Contemporary Arts Center – Skopje (CAC), 18 Tomaki Dimitrovski St. Bitola

Exhibition opening: The ultimate golden collection of AKTO memories and futures 2006-2015 vol.2

Archive material exhibiton from nine editions of AKTO Festival for contemporary arts Associates: Blagojce Cvetkovski, Hristijan Atanasovski, Keti Talevska, Mihajlo Djima, Ana Djima, Vera Hristovska, Natasa Boskovska, Elena Gorgievska, Barbara Petrulovska, Stasa Bozinovska, Andrijan Naumovski and Dimitra Jovanovska.

13:00 – 15:00 h. Front of the "Bozhinovski" boutique (Shirok Sokak)

*this location refers to AKTO 1 [New Media], when music was played for the first time in this place

AKTO MUSIC

Victouer

Mile Grozdanovski

15:30 – 17:00 h. hotel "Solun" ("Manaki" Lounge Bar) HNU_Food, Science and Art Research Studio *at the "Solun" hotel were held multiple events durig AKTO 2 [Art and Food]. HNU was one of them.

Tastes from eight years ago – COOKBOOK. Recipes from AKTO 2 (10-15.08.2007), suggested by Marko Stojanovic, Mirko Popov, Zaneta Vangeli, Milco Mancevski, Shkart and Oliver Musovic.

Design: Invent EVENT – event management agency

17:00 -20:00 h.. Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St

workshop for children and youngsters "Whispers at the walls"

Project by: Shadow Casters, Zagreb (Croatia)

Workshop leaders: Anja Pletikosa, Boris Bakal, Sandra Uskokovic, Vedran Senjanovic and Ivan Jercic

*This project is being executed via the international platform for urban research and action, Urban Hum and the partner-organization Shadow Casters form Zagreb, Croatia.

---

¹ The Mobile/montage gallery of CAC is located in a yard of a private house on Tomaki Dimitrovski St Nb. 18, close to Radio Bitola

18:00 – 20:00 h. Jagoda Snack Bar (Širok Sokak) and UKLO FM
Radio drive “Bitola is a GIRL!” by Tiiiiit! Inc., Skopje *the speed of memory, movement of thought, but also the speed of man’s physical predispositions in AKTO 3 [Table of comparative speeds of different bodies in kilometers per hour] refers to the radio drive
Guests: Ana Vasileva, Jasmina Vasileva and others.

20:00 h. Intimate Theater Bitola, 35 Stiv Naumov St.
Choreography piece “Cause of disease”
Co-authors: Viktorija Ilioska, Kliment Poposki, Tanja Ribarska
Performers: Viktorija Ilioska, Kliment Poposki, Tanja Ribarska

21:00-22:00 h Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St

AKTO MUSIC

Musical performance by DAVID D’BOWIE and THE FALLEN FROM MARS

22:00 h Jagoda Snack Bar (Širok Sokak)

AKTO MUSIC

Shurbe

Mirko Popov

DAY 2: 15.08.2015/ SATURDAY

OFFICIAL PROGRAM

10:00 -13:00 h. Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St

workshop for children and youngsters “Whispers at the walls”

Project by: Shadow Casters, Zagreb (Croatia)

Workshop leaders: Anja Pletikosa, Boris Bakal, Sandra Uskokovic, Vedran Senjanovic and Ivan Jercic

*This project is being executed via the international platform for urban research and action, Urban Hum and the partner-organization Shadow Casters form Zagreb, Croatia.

12.30 h Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St

Nikola Uzunovski, Black Death blows through*The author participated in AKTO 5 [Weddings] with his project “My Sunshine”

12:00– 14:00 h Music for the city!

AKTO MUSIC

Berkant Kidas @ Jagoda Snack Bar

TIHOTO & HI KICK @ Jagoda Snack Bar and various locations

13.00-14:00 h Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St

performance Our beauty, Slaven Tolj, Rijeka (Croatia) Mobile/montage gallery of CAC and various locations

Series of photos from actions in public space, 366 Liberation Rituals,

Igor Grubic, Zagreb (Croatia)

*These projects are executed via the international platform for urban research and action Urban Hum

14:30 – 16:00 h Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St

Discussion/game: How to make a festival with 100 and 1.000.000 euros *This project with its concept refers to AKTO 6 [(NEVER) WORK!] (Collaborative concept developed in frame of festivals or other events in collaboration with the partners in the specific context)

Participants: Senka Anastasova, Violeta Kacakova, Boris Bakal, Filip Jovanovski, Zarko Trajanoski and others.

Concept by: Ivana Vaseva and Biljana Tanurovska – Kjulavkovski

Participants: Senka Anastasova, Violeta Kachakova, Boris Bakal, Filip Jovanovski and others.

AKTO MUSIC

18:00 - The Government @"Jagoda" Snack Bar

19:00 – Ivana Dragsic @"Jagoda" Snack Bar and various locations

19:40 – Victouer & Mile Grozdanovski @ various locations

20:40 – Andreas Hz @ various locations

21:20 Martchin @"Jagoda" Snack Bar and various locations

18:00 -20:00 h.. Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St

workshop for children and youngsters "Whispers at the walls"

Project by: Shadow Casters, Zagreb (Croatia)

Workshop leaders: Anja Pletikosa, Boris Bakal, Sandra Uskokovic, Vedran Senjanovic and Ivan Jercic

*This project is being executed via the international platform for urban research and action, Urban Hum and the partner-organization Shadow Casters form Zagreb, Croatia.

20:00 h Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St

Video installation "Darling, I'm sorry I didn't write sooner", by Fokus Grupa (Iva Kovac, Elvis Krstulovic), Rijeka (Croatia)

22:30 ч. National Theatre Bitola

Theatre play: IBSEN'S AN ENEMY OF THE PEOPLE AS A BRECHT'S TEACHING-PLAY *This project and AKTO 9 [Hammer, not a mirror!] share Bertolt Brecht's ideas and notions

Author and director: Zlatko Pakovic

Production: Cultural Decontamination Center, Belgrade (Serbia); Ibsen Scholarships, Skien (Norway)

Actors: Igor Filipovic, Vladislava Gorgevic, Jelena Ilic, Bozidar Obradinovic and Zlatko Pakovic

Composer and pianist: Bozidar Obradinovic

Misenscène and costumes: Zlatko Pakovic

Duration: 95'

*Event co-organizers: Other Sea organization, Rijeka (Croatia) and Balcan Can Contemporary Project (BCC)

DAY 3: 16.08.2015/ SUNDAY

OFFICIAL PROGRAM

11:00 -17:00 h Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St

workshop for children and youngsters "Whispers at the walls"

Project by: Shadow Casters, Zagreb (Croatia)

Workshop leaders: Anja Pletikosa, Boris Bakal, Sandra Uskokovic, Vedran Senjanovic and Ivan Jercic

*This project is being executed via the international platform for urban research and action, Urban Hum and the partner-organization Shadow Casters form Zagreb, Croatia.

13:00 -15:00 h Across Shirok Sokak from Jagoda Snack Bar

Reading group: Constitution of the Republic of Macedonia with Zarko Trajanoski, as part of the project "Living Libraries: Archives of civil disobedience" *The many years long project "LIVING LIBRARIES: Archives of civil disobedience" started at AKTO 8 [Lesson in Nature and Society]

17:00 h Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St

presentation of the workshop for children and youngsters "Whispers at the walls"

Project by: Shadow Casters, Zagreb (Croatia)

Workshop leaders: Anja Pletikosa, Boris Bakal, Sandra Uskokovic, Vedran Senjanovic and Ivan Jercic

*This project is being executed via the international platform for urban research and action, Urban Hum and the partner-organization Shadow Casters form Zagreb, Croatia.

18:00 h Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St and Jagoda Snack Bar

Project with audience participation "To Bitola with love, again", Gjorgje Jovanovik *This project was executed for the first time at AKTO 7 [Public/Audience]

19:00 h Intimate Theater Bitola, 35 Stiv Naumov St.

Performance "Fresh Widow", Ana Janjatović-Zorica, Zagreb (Croatia)

20:00 Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St

Film Monument, Igor Grubic, Zagreb (Croatia)

21:00-22.30 h Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St

Event "Total wedding" in production of Invent EVENT – event management agency

Guests: Suprematist Chocek *This project had its premiere at AKTO 5 [Weddings]

OFFICIAL PROGRAM

EXHIBITIONS AND VISUAL ART WORKS

Exhibition: The ultimate golden collection of AKTO memories and futures 2006-2015 vol.2

Archive material exhibition from nine editions of AKTO Festival for contemporary arts Associates: Blagojce Cvetkovski, Hristijan Atanasovski, Keti Talevska, Mihajlo Djima, Ana Djima, Vera Hristovska, Natasa Boskovska, Elena Gorgievska, Barbara Petrulovska, Stasa Bozinovska, Andrijan Naumovski and Dimitra Jovanovska.

Mobile/montage gallery of Contemporary Arts Center – Skopje (CAC), 18 Tomaki Dimitrovski St. Bitola

14.08.2015 /// 12:30 - 14:00 h

In the sole core of the festival is an exhibition of AKTO's archive material and paperwork, that has been a subject of collective work by a dozen associates from Bitola. They worked together throughout four workshops towards creating an idea and executing it.

This exhibition refers to memory and the importance of analyzing it, which could lead to creating new realities, but it also reexamines the relevance of its own existence as a contemporary arts festival via its thematic editions and the issues it raised so far.

Installation: Nikola Uzunovski, Black Death blows through *The author participated in AKTO 5 [Weddings] with his project "My Sunshine"

Alhambra House (Shirok Sokak)

15.08.2015 /// 12.30 h

Black Death blows through is the title of the flying object which resembles of a black cloud and floats above AKTO 10 locations. The work is a metaphor of the condition in which young Macedonian society today dwells. The project is by the artist Nikola Uzunovski and is produced in a workshop with young artists and designers from Bitola.

Nikola Uzunovski (1979) is a multidisciplinary artist with participations in over 50 group exhibitions and several solo exhibitions. His projects have been represented in renowned contemporary art institutions all over Europe. Has won numerous awards, grants and artistic residencies. In 2007 he received the prestigious title "Best young artist in Southeast Europe" at the Trieste Contemporanea, for his "My Sunshine" project. The making-of video for the same project won him first prize at the Video.It festival at the Mario Merz Foundation in Torino, Italy. He represented Macedonia with the same project at the 53rd Venice Biennale in June, 2009.

Performance: Slaven Tolj, Rijeka (Croatia)

Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St. and various locations in Bitola

15.08.2015 /// 13:00 h

The performance "Our Beauty" is a recent work that emerged in the past few days, prompted by the Croatian army parade on August 4, 2015 – the 20th anniversary from the "Oluja" operation, Victory and Fatherland Gratitude Day. This performance is exclusively apportioned for AKTO festival and will not be performed again. It refers to the recent political and social events.

Slaven Tolj is a multimedia artist and a curator. He is famous for his ready-mades, installations, photography and performances, which tackle social and political issues in a specific way.

He participated in numerous exhibitions in Croatia and abroad, such as Documenta X (Kassel, 1997), "Body and the East", Modern Gallery (Ljubljana, 1998), Museum of Contemporary Art (Zagreb, 1998), Apex Art (New York, 2000), "Interrupted Games", Galerie für Zeitgenössische Kunst (Leipzig, 2004), "Cosmopolis: Microcosmos X Macrocosmos", State Museum of Contemporary Art – Costakis Collection (Thessaloniki, 2004).

Tolj was Croatian selector and curator at the 51st Venice Biennale in 2005. He is active in the independent cultural scene, development of cultural policies and engaged in initiatives such as 'Forum za prostor' and 'Srdz je naš'.

Currently he is a director of the Museum of Modern and Contemporary Art in Rijeka (Croatia).

Series of photos from actions in public space: 366 Liberation Rituals, Igor Grubic, Zagreb (Croatia)

Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St.

15.08.2015 /// 13.30 h

'366 Liberation rituals', actions in public space, 2008-2009

The project '366 Liberation Rituals' consists of lots of minimalistic (micro-political) interventions in the public space that Grubic did on everyday basis during the whole 2008 and partly in 2009. The starting point for 366 liberation rituals is among other things, the 40th anniversary of 1968. The artist referred to the heritage of conceptual art practices of ex-YU region, in which, for example, the Group of Six Artists played a significant role...but as well as to J.L. Godard political movies and strategies from the late 60ties, early 70ies.

Igor Grubić has been active as a multimedia artist from the beginning of the 1990ties. His work includes site-specific interventions in public spaces, performances, photography and video works. He is known for his activism and his consideration about public space as a means of expression. In 2000 he started to work as a producer and author of documentaries, tv reportages and socially committed commercials. His work has been exhibited in various international institutions and at dif-

ferent artistic and cultural events. He has been awarded several times. Exhibited f.e. at Manifesta 4, Frankfurt; Tirana Biennale 2; 50. Oktobar-ski Salon Beograd; 11. Istanbul Biennial; 4. Fotofestival, Mannheim; Manifesta 9, Genk; 'Sweet Dew - since 1980', Gwangju Biennale 20th Anniversary Special Project; 'Zero Tolerance', Moma PS1, New York; Thessaloniki biennale 5th

*This project is executed via the international platform for urban research and action Urban Hum.

**Video installation: Darling, I'm sorry I didn't write sooner, Fokus Grupa (Iva Kovac, Elvis Krstulovic), Rijeka/Zagreb (Croatia)
Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St.
15.08.2015 /// 20:00 h**

Darling, I'm sorry I didn't write sooner, three channel installation, duration variable aprox 3', 2011

Chronologically, the oldest work in this publication, Darling, Sorry for Not Writing Earlier includes a two channel video installation and an audio recording. A love speech directed towards the state, regretfully confessing transgressions which might damaged an otherwise ideal love relationship, is put against two looping landscapes; an image of unspoiled nature and an image of archaic culture.

In popular imagination, the state, many times personified as a woman, is praised for her beauty by (male) poets. The imagery of nature and archaic culture is used to tie these emotions to a specific narrative about national identity. Exploring the political speech, focusing on the covert sexuality employed in order to raise emotions and popular empathy, Fokus Grupa gives its orator a female voice. Rhetorical exuberance, which when employed in regular political discourse claims rationality, is transformed into a rather emotional speech about sexual transgressions.

Fokus Grupa is an artist collective based in Rijeka, Croatia. Borrowing their name from a contested research method, used equally for independent research as for PR purposes they point to the social, economic and political frames of the art field. Their practice is collaborative and interdisciplinary, and they work across art, design and curating.

Fokus Grupa concentrate on the relations between art and its public manifestations, in terms of working culture, aesthetics, and social and economic exchange values. Their work investigates the inherent power structures of the art-system. To this effect, they explore its economic, spatial and legal implementations. The collective tries to expand the boundaries of their artwork, using printed matter, films and installations, works on paper, discussions, workshops and texts.

**Project with audience participation: To Bitola with love, again, Gjorgje Jovanovik *This project was executed for the first time at AKTO 7 [Public/Audience]
Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St and Jagoda**

Snack Bar

16.08.2015 ///18:00 h

“To Bitola with love, again” is a participatory piece where the author invites visitors to take active participation in its realization. In phase one of the project in Skopje and Bitola in 2011 and 2012, citizens of Bitola were called out to share their curiosity about the city and to think about it. The visitors noted their thoughts, desires and comments for the city: How is life here? What is your opinion about traffic in Bitola? What is your opinion on the city’s appearance? Is Bitola a fun city? How are its streets, what content is it missing? What gets on your nerves the most? Do you think that Bitola is too gray and polluted? In other words, all that evokes the city while you walk down its streets.

The people wrote up their ideas and notions on specially made boards which were set up at places where their inspiration/frustration comes from. In the new project phase, the author calls out the citizens all over again, from a distance of a few years – what’s changed in your city since you expressed your desires? Did you reestablish your relationship with the city or you just burned all bridges?

This action opens up a new space for engaging the public with open commentary and at the same time, it boosts citizen curiosity and responsibility.

Gjorgje Jovanovic (1980) graduated in 2003 at the Faculty of fine arts in Skopje.

The issue of integration and desintegration of the contemporary man is his main work preoccupation. He re-examines the interpersonal relations in the context of the general circumstances of redefining uni-

---

Film: Monument, Igor Grubic, Zagreb (Croatia)

Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St

16.08.2015/// 20:00

‘Monument’ , 50 min, experimental-documentary film, 2015.

During the 1990s, Croatia suffered systematic violation and destruction of its anti-fascist monuments. By combining the images of these impressive works of abstract sculpture with the potent nature surrounding them, Monument creates a visual metaphor to reflect on their purpose nowadays.

THEATRE

Theatre play: IBSEN’S AN ENEMY OF THE PEOPLE AS A BRECHT’S TEACHING-PLAY *This project and AKTO 9 [Hammer, not a mirror!] share Bertolt Brecht’s ideas and notions

Author and director: Zlatko Pakovic

Production: Cultural Decontamination Center, Belgrade (Serbia); Ibsen Scholarships, Skien (Norway)

Actors: Igor Filipovic, Vladislava Gorgevic, Jelena Ilic, Bozidar Obradinovic and Zlatko Pakovic

Composer and pianist: Bozidar Obradinovic

Misenscène and costumes: Zlatko Pakovic

Duration: 95'

*Event co-organizers: Other Sea organization, Rijeka (Croatia) and Balcan Can Contemporary Project (BCC)

National Theatre Bitola

15.08.2015 /// 22:30 h

The protagonist in "Ibsen's an enemy of the people as a Brecht's teaching-play" is the theatre. This drama text and its play not only they re-examine social and aesthetic role of theatre today, but they also dare to informatively specify it. As the protagonist in Ibsen's play said, doctor Stockmann dares to rebelliously say NO to the corrosive lies that give him comfortable civil existence, by saying the holy YES to the fresh truth that will disable his survival in the corrupt society. But, that's the price of freedom. Few are the ones ready to pay it. That is why the price is that high.

Zlatko Pakovic (1968) is a director and writer. Graduated from the Faculty of dramatic arts in Belgrade, department of theatre and radio directing. During the 90s, he worked at theatres in Bulgaria and Cyprus, and in Serbia after that, at the Cultural Decontamination Center more often than not. It's the place where he develops unique poetics of political commentary and emphatic expression. Plays such as "Danube region prison" and "Mrs. Olga – in search of the final version" move in that direction.

His most famous play is "To kill Zoran Gingic", in production of Student cultural center from Novi Sad. His latest work "Ibsen's an enemy of the people as a Brecht's teaching-play" won him the International Ibsen Scholarship 2014.

He published two novels - "Room for one bed" and "Shared ashes", the poem collection "Singing diary" and the book "Anatomy of the nationalist morals and other columns".

Pakovic is a columnist and theatre critic at the daily newspaper "Dan-as". He has won the publicist award "Desimir Tosic" in 2010. Lives in Belgrade.

Other Sea is working as a non-profit organisation in the field of culture since 1999. They identify and explore topics of social relevance and general interest to the community they all live in. By working locally, regionally, internationally and interdisciplinary, Others Sea connects an artistic programme with discourses in science and cultural theory, because they believe that art is important as a cognitive tool.

The creation and facilitation of exchange between local and international artists, students and the audience is at the core of their manifold

activities that include the production of visual and performing arts, research in the field of culture and the organisation of participatory and educational events such as conferences and seminars.

They collaborate with various local and international partners on different projects.

THE BCC (Balcan Can Contemporary) PROJECT is designed to connect South Eastern Europe's fragmentary and often isolated performing arts scenes. Despite their common aesthetic values, contacts and collaborations, audiences of the Balkan region are often unaware of the existence of a performing art scene, let alone a distinct one. The BCC project intends to create a communication community in an environment comprising of artists, interpretative art field, audience and the horizon of social expectation.

The BCC Project draws on existing regional platforms which connect performing artists in different activities – e.g. research, knowledge transfer, art production, theoretical discussions and institutional connecting - thus creating a solid framework for the development of a unique art scene which intersects national boundaries and institutional forms.

Members of the BCC Project are: DRUGO MORE (the Other Sea) Rijeka; OKC ABRAŠEVIĆ (The Youth Cultural Centre Abrašević), Mostar; CENTRE FOR DRAMA ART (CDU), Zagreb; DOMINO, Zagreb; FRU (Association of Culture and Art " Faculty of things you do not learn"), Bitola; MASKA, Ljubljana; QENDRA MULTIMEDIA, Prishtina; Tkh: WALKING THEORY, Belgrade.

<http://www.balcancancontemporary.net/>

The program on AKTO 10 from BCC Project is provided by Foundation Kultura nova.

PERFORMING ARTS

Performance: "Turmoil in Bitola"

Actor: Ivan Jercic

Front of the Officers' House at Shirok Sokak up to 18 Tomaki Dimitrovski Street

*This performance is a part of the festival's curatorial concept

14.08.2015 /// 12:00 h.

The "Turmoil in Bitola" performance refers to the legendary [actor] Stevo Zhigon speech in front of the student protesters in Belgrade, 1968, where he quotes Robespierre from the well-known Büchner play – "Danton's Death". Part of that speech makes an appearance in the movie "June Turmoil" by Zheleimir Zhilnik.

"Our enemies on the inside are forcing us to be weak. They want to take away the strength and the weapons of the people. The state's weapon is fear and it's strength is morality, for the fear would die without morality and morality without fear is almighty", said Robespierre, the lawyer, in his speech in front of the French representatives. Hence,

the parameters for setting this performance up: it alludes to the entire social and political context where the festival takes place on one hand, and it shows the levels of morality and common sense human values on the other.

For Ivan Jercic to participate in this performance is no accident, because aside from his acting career, he is also a prominent civil activist, whose engagements in the fields of social movements in the current macedonian political scene are intertwined with his work as an artist.

Ivan Jercic (Bitola, 1977) graduated from the Faculty of Dramatic Arts in Skopje, in the class of professor Vladimir Milcin in June, 2001. He is currently a student at the Interdisciplinary post-graduate studies program at the University of Arts in Belgrade, department of stage design. So far, he has been participating in numerous theatre workshops, played in multiple domestic and foreign theatre productions and took part in festivals in Macedonia, Serbia and Montenegro, Bosnia and Herzegovina, Slovenia, Bulgaria, Turkey, Russia, Ukraine, Italy, Germany and Canada.

He is a founding member of the independent theatre group No Name Theatre (since 2000). This artistic group's purpose is to establish an international theatre artists network. Their projects are based on cultural exchange and the search for new tendencies.

Choreography piece "Cause of disease"

Co-authors: Viktorija Ilioska, Kliment Poposki, Tanja Ribarska

Performers: Viktorija Ilioska, Kliment Poposki, Tanja Ribarska
Intimate Theater Bitola, 35 Stiv Naumov St.

14.08.2015 /// 20:00 h.

"Cause of disease" is a piece created out of living in the everyday context of administering new laws and regulations. We are faced with new limitations that we are unable to affect. Is freedom becoming available only in our heads after public spaces have been strictly defined and have a certain price? Provoked by the "Forbidden!" and wanting to explore the effects of such restrictions, we are searching for alternative solutions that will be able to transform said restrictions in much more inclusive practises.

At the end, for the cause of disease, maybe we should permanently inhabitate the thought... Freedom seems possible only inside it.

Viktorija Ilioska is a young Macedonian dancer/choreographer, a graduated ballet educator from the department of contemporary dance. She has been an active member of the program for support and development of contemporary dance by Locomotiva – Center for new initiatives in arts and culture. During this engagement, she is actively involved in local workshops with international choreographers and in international contemporary dance workshops. The turning point in her professional development happened in 2010 when she became a part of Nomad Dance Academy – an experience that led her to the most adamant decision to choose contemporary dance as a profession. Nomad Dance Academy provided her with her first production "I am al-

ways watching you”, in collaboration with the slovenian playwright Rok Vever. This production made an appearance at festivals like Pleskavica (Slovenia, 2010), New Dance Alliance (New York, USA, 2011), Lokomotiv (Skopje) and AKTO Festival for contemporary arts Bitola. After graduating, she received scholarship from Dance Web Scholarship Program in Vienna, Austria under the watchful eye of her mentors Chris Haring and David Wampach. Her interest and focus is contemporary dance development in the region through workshops, collaborations and productions.

Kliment Poposki went through actors’ training at the Melbourne National Theatre in Australia. He came back in Macedonia in 2008 and set up his piece “Pilgrim”. The piece reflects his experience with different cultures and handles issues of migration. He graduated from Nomad Dance Academy in 2010. After the Meisner training with Ward Studio Company and performing two pieces in Philadelphia, USA in 2011 and Melbourne in 2012, Kliment returns to Macedonia once again. He continues to work in the fields of art as a freelancer and is an active member of Lokomotiva – Center for new initiatives in arts and culture. He is also a founding member of Nomad Dance Academy Macedonia.

Tanja Ribarska is a young Macedonian audiovisual artist. Graduated from the Faculty of dramatic arts in Skopje, department of movie and TV editing, in the class of professor Dimitar Grbevski. Has an eight-year long work experience as a movie and TV editor in several video productions in Macedonia. Sings off as chief editor of the short film “Bit Player” by Igor Aleksov, which was awarded in 2011 for best international short film at the HollyShorts festival in Hollywood, USA. Works with independent artists from Macedonia in the fields of visual arts, musical composition and sound design, as well as on several short documentary videos and music videos. Currently works on her magistrate thesis in sound design at ESRA - Skopje, as well as on two other independent projects in the performance arts area.

“Cause of disease” is a production executed with the support of Lokomotiva – Center for new initiatives in arts and culture and the European APAP network.

Special thanks to: Biljana Tanurovska-Kjulavkovski, Rok Vever, Slavco Dimitrov

---

**Performance “Fresh Widow”, Ana Janjatić-Zorica
Intimate Theater Bitola, 35 Stiv Naumov St.
16.08.2015 /// 19:00 h**

moustache /m?sta:?, moustaches; also spelled mustache in American English. A man's moustache is a hair that grows on his upper lip. If it is very long, it is sometimes referred to as his 'moustaches'...a tall man with a moustache..He licked his black moustache...He frowned and twirled his moustaches

[if you have (who has) – if you are a man, if you have (who has) manhood, the one who is brave, the one who has courage, if you have (who has) the spine]

widow /widʔu/ A widow is a woman whose husband has died. My mother is a widow.

transposition /trɔnspʔziʔn/ moving to a different place or position

dedicated to Željko Zorica – Šiš (1957. – 2013.)

Ana Janjatovic – Zorica is a sociologist, culinary teacher, head of the artistic organization Studio Artless.

DISCOURSE EVENTS

Workshop for children and youngsters “Whispers at the walls”

Project by: Shadow Casters, Zagreb (Croatia)

Workshop leaders: Anja Pletikosa, Boris Bakal, Sandra Uskokovic, Vedran Senjanovic and Ivan jercic

Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St.

14-16.08.2015

*This project is being executed via the international platform for urban research and action, Urban Hum and the partner-organization Shadow Casters from Zagreb, Croatia.

During this workshop, children will learn how to read space, explore planned and hidden space choreographies, to find and collect/archive materials (audio, photo, video, etc.) and information in an urban location in Bitola, for the purpose of presenting this space/place as a game-structure.

Children will execute a deliberately chosen place in Bitola in the form of a public event, together with professionals from Shadow Casters and the Macedonian actor Ivan Jercic. In other words, “Whispers at the walls” is a postdramatic theatre research which observes the public, private, business and shared urban places in cities, through their hypertextual context and multilayered character.

“Urban Hum” platform emphasizes historically rooted continuities (or discontinuities) of specific urban locations, in order to create a practical tool for other artists, architects, urban planners, politicians and historians, in their rethinking and re-conceptualization of the city as a vibrant, dynamic, and sustainable habitat, while aiming to serve the citizens in proposing and implementing their solutions.

Artistic research and intermedia project “Urban Hum” emphasize hybrid theatrical, anthropological, urban and social presentations of deliberately chosen urban, public spaces (or urban initiatives) that are often presented as a performative game-structure containing the elements of theatre, dance, musical, stand-up and lecture.

Urban Hum is a regional platform initiated by Shadow Casters (Bacači Sjenki), Zagreb Croatia in collaboration with FRU (Bitola), Expeditio (Kotor), Qendra Multimedia (Priština) and REX/Fond 92 and Supervizuelna (Belgrade) supported by Kultura Nova Foundation (Zagreb) and Balkans Arts and Culture Fund (Sarajevo).

Shadow Casters is a multi award-winning and critically acclaimed international artistic and production platform for interdisciplinary collaboration, creativity and reflection on inter-media art who successfully and seamlessly combine international collaboration, theatre-making, urban intermedia projects, activism, pedagogical work, video art and curation into the coherent single body of work. Their projects maintain continuity over a number of years, resulting in multiple series of public events and performance creations. They are leading partner and partner on small and large scale projects in Europe, Asia and N. America since 2002, stimulating the debate on nature/contradictions of the ongoing globalization process, dealing with social, political and cultural issues that reveal the acute problems/issues of local communities: politics of public space, consequences of transition processes, status and forms of intimacy as well as systematic production of amnesia and discontinuity.

Discussion/game: How to make a festival with 100 and 1.000.000 euros *This project with its concept refers to AKTO 6 [(NEVER) WORK!] (Collaborative concept developed in frame of festivals or other events in collaboration with the partners in the specific context)

Participants: Senka Anastasova, Violeta Kachakova, Boris Bakal, Filip Jovanovski, Zarko Trajanoski and others.

Concept by: Ivana Vaseva and Biljana Tanurovska – Kjulavkovski

Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St.

15.08.2015 /// 14:30 – 16:00 h

The idea of this Discussion Game emerged from the text *The Festival as a "Microphysics of Power"* (Foucault) in the Region of the former Yugoslavia by Ivana Vaseva, Elena Veljanovska and Biljana Tanurovska Kjulavkovski, made in the frames of by working group Terms (Skopje) as part of the project *Deschooling Classroom* in 2012. In this text, the notion of the festivals, its transformation, the structure, and the meaning of festivals is overviewed as well as the contemporary understanding of it in the context of the ex-Yugoslavian countries that once were part of a big federation.

After publishing the text in several books and magazines, we realized that is time to test the ideas presented in it in practice. We choose the structure of the game since it offers not only playful and energetic atmosphere but also offers a space for different framework for speculation that can be at the same time serious but also imaginative and dream - like. Our considerable experience working on or producing festivals, helped us to rationally narrow the limits of pondering - searching for new formats and concepts of festivals on a theoretical level

not always is analogue with the practice, and most considerably might stimulate traps that are not so easily imaginable and anticipated. As the rapid socio-economical and political changes are influencing the art production, creation processes, curatorial concepts, selection procedures and the formats in which art is presented, redefining the roles of the curators, audiences, artists, etc. we want to investigate how this is shaping the art context. Thus, we challenged ourselves with creation of the game How to make a festival with 100 and 1.000.000 Euros in order to see if our speculations correspond, or open ruptures within the frames that create the society today: how curatorial concepts/ ideas are influenced by the economic power, what directions art can take (curating also), and at the end of it, in what kind of art we believe, but maybe more importantly what kind of society do we envision in these precarious times.

With this project we analyze our experiences when festivals are in question. What we have learned in the course of our work and how do we evaluate what we have achieved. We also analyze the festivals' surrounding today, what it offers and how it treats every novelty in arts and cultural field.

Thus, this project pushes us to think beyond the limits of the known: how art practices would be and with that the art that we promote and produce when we are very well acquainted with the boundaries that we have to break in order to give fresh and new air on the art scene and with that not being eagerly dependent of the funds?

We also question the role(s) of curators, programmers and how this role shapes the politics, economy and context. Or to be cynical – who is first- the curatorship or the market?

Biljana Tanurovska - Kjulavkovski is a cultural worker operating in the field of contemporary culture and arts as part of the independent art scene in Macedonia. She works on the re-evaluation of modes of artistic and cultural production and collaboration, being active in advocating for the re-formation of cultural policy in the country. She holds a BA in the History of Art and Archaeology, an MA in Interculturalism, Cultural Management and Cultural Policy from the University of Arts in Belgrade, and currently she is PhD candidate in the Faculty of Drama Arts in Belgrade.

Has attended several training and educational/research programs (CE University course for Innovative Cultural Policies and Cultural Management; Marcel Hicter Foundation – European Diploma for project management; part of the USA scholarship programme 'Arts Link Fellowship program'; research residency in TanzQuartier Vienna, etc.)

In 2003 she cofounded the organization LOKOMOTIVA – Centre for New Initiatives in the Arts and Culture, where she works as a manager and programme coordinator. She is cofounder of NOMAD Dance Academy (NDA), a self-organised model of regional collaboration in contemporary dance in the Balkan region. She is part of the decision-making body and regional coordination body of the NDA.

She has initiated, curated and managed various projects and programmes related to the contemporary performing arts, cultural policy,

international collaboration, etc. She is co-curator of the Locomotion – Festival for contemporary art and performance in Skopje, Macedonia. She has been a presenter, selector and jury member of several festivals, has participated in conferences concerning cultural policy issues. She has authored articles and co-edited magazines and book publications. Since 2011 she has been teaching in the Faculty for Music Arts in Skopje, in the contemporary dance pedagogy department. Gives lectures and workshops in project management, strategic development, performing arts management, cultural policy and models of regional collaboration.

Ivana Vaseva (1984) graduated on the Faculty of art history at the University “St. Cyril and Methodius” in Skopje. She was one of the participants of the project Deschooling classroom (collective self-education in the arts and culture) and she specialized in the field of curating in visual arts as part of the Curatorial Program (2011/2012) of de Appel Arts Centre in Amsterdam, The Netherlands. She currently works as a freelance curator. She curated many exhibitions and projects in Macedonia and abroad. The focus of her curatorial interest in the past years is mainly concerned with reexamining and re-investigating the role of art in the broader sociopolitical and economic system and its agency and potential towards stimulating changes (at least speculative and emotional) in different local contexts. On one side, she is exploring this topic through the focus on the interconnection of contemporary research-based and multidisciplinary practice and education and on the other, through the development of discursive and investigative art projects whilst referring to political, social and economic condition in Macedonia.

Senka Anastasova is a doctor in theoretical matters, Violeta Kacakova is a cultural manager, Boris Bakal is a theatre/film director and actor, Filip Jovanovski is an artist, Zarko Trajanoski is a civil activist.

Reading group: Constitution of the Republic of Macedonia with Zarko Trajanoski, as part of the project “Living Libraries: Archives of civil disobedience” *The many years long project “LIVING LIBRARIES: Archives of civil disobedience” started at AKTO 8 [Lesson in Nature and Society]

Across Shirok Sokak from Jagoda Snack Bar

16.08.2015 /// 13:00 -15:00 h

LIVING LIBRARIES: Archives of civil disobedience is ongoing curatorial project that involves process of collecting and distributing of literature, through the process of donations, from individuals, NGO representatives and organizations, willing to act towards building an open and modern democratic society. At the same time the project is focused on the process of developing new educational forms, self-education and non-institutional, i.e. alternative education, through collecting literature about citizens activism through NGO, foundations and individual donations.

Living Library represents an open archive, or collection of collective knowledge, created by the citizens themselves. Through the process of permanent construction and complementation of new content, the idea of what constitutes “knowledge” and how it manifests itself, in terms of radical changes in socio – political context, is revised. The project tends to generate new forms of citizen activism and function as an open platform that promotes the principle of direct democracy.

<https://zivibiblioteki.wordpress.com/>

Zarko Trajanovski works as a human rights consultant for several organizations, as a researcher, educator and media analyst.

PUBLIC EVENT

HNU_Food, Science and Art Research Studio *at the “Solun” hotel were held multiple events during AKTO 2 [Art and Food]. HNU was one of them.

Tastes from eight years ago – COOKBOOK. Recipes from AKTO 2 (10-15.08.2007), suggested by Marko Stojanovic, Mirko Popov, Zaneta Vangeli, Milco Mancevski, Shkart and Oliver Musovic.

Design: Invent EVENT – event management agency

hotel “Solun” (“Manaki” Lounge Bar)

14.08.2015 ///15:30 – 17:00 h.

STARTERS

Marko Stojanovic – A recipe for Daniel Buren

Mirko Popov – Vegan pasta alla Mirko

MAINS

Zaneta Vangeli - Hommage à Bombay

Milvo Mancevski - Musaka

DESSERTS

Shkart – Student-labourer cake

Oliver Musovic – Mango cream

HNU_Food, Science and Art Research Studio, examines the connections between cooking, science and art, more specifically, the idea – process – ready work relation. HNU raises the issue of the connection between the recipe and the final taste. Can every recipe become a good taste? HNU’s purpose is to accent the importance of responsibility and ability in creation of artwork and culinary work.

INVENT EVENT is an event management agency specializing in delivering various events of companies and individuals. They offer planning, organizing, creating and producing ceremonies, conferences and banquets.

Marko Stojanovic, Zaneta Vangeli, Oliver Musovic and Shkart are artists. Mirko Popov is a musician and Milco Mancevski is a movie director.

Marko Stojanovic – A recipe for Daniel Buren

Pick a Daniel Buren painting. Count the white and red stripes. Cut up some watermelon and/or red grapefruit in long rectangular stripes. Cut up some vegetable french cheese in the same shape. Align the stripes on a platter in order [cheese stripe, fruit stripe] consecutively until you get the wanted amount as in the painting. Glaze with honey and decorate with basil or peppermint leaves.

Mirko Popov – Vegan pasta alla Mirko

-300 grams of fresh mushrooms (champignons or shitake)

-1/2 pack of Divella Pasta Restorante 8

-3 garlic cloves

-Olive oil

-Salt, pepper, chervil

Fry up the garlic in some olive oil. When you get the impression that the garlic has let off enough smell, add the mushrooms in thin slices and poach with closed lid. Add salt and pepper. 5-8 minutes later mix the contents with the ready-made pasta and serve sprinkled with chervil. Your vegan friends will be pleasantly surprised.

Zaneta Vangeli – Hommage à Bombay

-1 kilogram whole rice

-curry

-300 grams black raisins

-300 grams cashews

-salt, pepper, extra virgin olive oil

Cut up cashews in small pieces and add them, along with other ingredients, to the al dente made rice. Vigorously season with curry, salt and pepper. Add olive oil at the end. Served while hot.

Milco Mancevski – Musaka

Cut up eggplants in long thin slices, fry them up in some oil and leave them aside to drain. Fry some cut up onions, green paprika, tomato, parsley and a little garlic in a frying pan. Add minced meat, seasoning, pepper and red pepper. After it has fried enough, make layers of eggplant slices and fried mixture in a bigger pan. Pour well-beat eggs and sour cream on top and put it in an oven.

Shkart – Student-labourer cake

-bread

-honey

-fruit and cookie leftovers

Variation 1 (for the ones with no available electricity):

Cut a slice of bread and put honey and fantasy spread on top. Decorate with whatever you can find. For richer taste, decorate each slice of bread with different ingredients: crushed hard candy, crushed walnut, apple slices, etc.

Variation 2 (for the ones with available electricity):

Same as above, with the slight difference of the bread being burner processed, thus becoming zwieback. Served with a cup of tea.

Варијанта 2 (за оне со струја):

Oliver Musovic – Mango cream

-2 cups mango mash

-1 teaspoon lemon juice

-1 cup neutral cream

-1 teaspoon gelatin

-1/2 cup sugar

Drown the gelatin in 1/3 cup of water and melt it while stirring on low heat. Mix the mango mash, sugar, lemon juice and gelatin altogether. Whisk the cream until whipped and add it to the mango mixture with soft stirs. Served in cold champagne glasses, decorated with a slice of mango, after cooling down in the fridge for a while.

Radio drive “Bitola is a GIRL!” by Tiiiiit! Inc., Skopje *the speed of memory, movement of thought, but also the speed of man’s physical predispositions in AKTO 3 [Table of comparative speeds of different

bodies in kilometers per hour] refers to the radio drive

Participants: Ana Vasileva, Jasmina Vasileva and others.

Jagoda Snack Bar (Shirok Sokak) and UKLO FM

14.08.2015 /// 18:00 – 20:00 h.

Female Bitola. Following the idea that city topography is neatly tied with personal biographies of people who live there and that urban archeology is an archeology of personal memories, during the few-hour long radio program broadcasted live from a moving car, a number of intriguing guests will tell their intimate, essentially feminine stories from Bitola. Driving through their personal trajectories and listening to their music, together we will create an intimate feminine map of Bitola – one that doesn’t need tourist excursions, souvenirs and post stamps. In the face of extensive masculine rebuilding and representation of cities today, we will prove that Bitola is a unique, strong and independent lady.

The radio show is part of the project called “Intimate maps of feminine cities”, conceived and developed by Tiiiiit! Inc. throughout former Yugoslavian cities. The first of the radio show series, was broadcasted on the independent radio station Kanal 103 in Skopje (February, 2013) as a part of the promotional activities for Prvo Pa Zensko Festival. So far, the radio-car driven through Skopje and Zagreb and this August, besides Bitola, Belgrade will also be mapped out.

Tiiiiit! Inc is a small flame of excitement shared by three Skopje girls who want to feel the joy in their city. Unfortunately, chances are rare and hoops are tightening, public space is usurped, and the lack of trust is destroying all cooperational possibilities. This is why these three girls decided to breathe in and enthusiastically “muscle through” deepening the bonds of old friendships, materializing new and exciting collaborations, re-discovering known spaces and creating small miracles. Prvo Pa Zensko is their most precious brainchild, one of its kind in Macedonia – a festival with a purpose of rethinking the meaning of International Women’s Day in the current social context. This festival

opens up new spaces for re-examining, re-thinking and advocacy for improving and upgrading the status of women in our contemporary societies, through creative expression, networking and knowledge exchange possibilities.

Ana Vasileva is a linguist/ translator. Jasmina Vasileva is an actress.

Event “Total wedding” in production of Invent EVENT – event management agency

Guests: Suprematist Chocek *This project had its premiere at AKTO 5 [Weddings]

Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St

16.08.2015 /// 21:00-22.30 h

This group merges turbo folk and high culture in its satirical songs and parodies it. During their performance, they will play a few of their hit, such as Theoretical books and Salto Mortale and will have a deejay session with their guests and friends. Suprematist Chocek is a performance group from Skopje (Ljubisha Kamenjarov, Vladimir Lukash and Gjorgje Jovanovic). Founded in 2005. This line-up is also the inception for the performance group called Svirachinja (Little Players).

AKTO MUSIC

AKTO MUSIC

Victouer

Mile Grozdanovski

Front of the “Bozhinovski” boutique (Shirok Sokak) *this location refers to AKTO 1 [New Media], when music was played for the first time in this place

14.08.2015 /// 13:00 – 15:00 h.

Victouer Became a part of the local alternative scene in 2010, presenting Berlin techno and house sounds via his production and DJ sets. Has multiple appearances in various local places, clubs and radio stations behind his name. In 2015 he became a part of the Bitola duo Rikverc with Mile Grozdanovski. The logo of Rikverc will become the face of a new label in the upcoming year.

Mile Grozdanovski is a DJ and producer whose career started in 2009. Has quite a few releases so far, with labels such as Deep Edition Recordings, Artefact Records, Epoque Music, etc. Aside from his many performances in Bitola and throughout Macedonia, Mile Grozdanovski has also performed at the Villa Club in Amsterdam. He is also a part of the new DJ duo Rikverc, where he performs in b2b sets with Victouer.

AKTO MUSIC

Musical performance by DAVID D'BOWIE and THE FALLEN FROM MARS

Mobile/montage gallery of CAC, 18 Tomaki Dimitrovski St.

14.08.2015 /// 21:00-22:00 h

"DAVID D'BOWIE + THE FALLEN FROM MARS" is an older side-project of the band Foltin. It's a part of the "Dialogues" series (alongside "Comme moi, le Piaf" and "Foltin doin' Morphine"), where the band plays a half-hour session selection of a favorite musician's repertoire with its own well-known expression and energy. This material has been performed at the closing of the David Bowie themed weekend on Kanal 103's radiowaves in January, 2007.

AKTO MUSIC

Shurbe

Mirko Popov

Jagoda Snack Bar (Shirok Sokak)

14.08.2015 /// 22:00 h

Shurbe is arguably the worst DJ on the planet. In fact, you would do him a favour if you call him a "dj". Despite years of experience, he has not yet learned how to mix. Besides, the "music" he plays, for the majority of the audience raises questions and causes anxiety and disbelief, and in severe cases even pain in the abdomen, urge to vomit and hemorrhoids. On top of all this, he brings a bunch of suitcases, bags and cd wallets at his dj sets, as if he is headed to Uzbekistan. It is a real mystery why we booked him. Indeed.

Mirko Popov is born in Skopje in 1972. Had his first professional DJ booking in 1992. Has a continuous active engagement with the cult radio station from Skopje, Kanal 103 and was its editor in chief from 2008 to 2010. Founded PMG Collective in 1995 as an action manifesto that's supposed to vanquish the discontent caused by the current cultural state. In the years that follow, PMG grows into a leading avant-garde force on the streets of Skopje, takes charge over a variety of actions – from narco-euphoria to complete musical revolutions. In 1998, he institutes PMG Recordings, an independent Macedonian record label with over 100 publications to date. Has recorded and published 10 albums with his three different projects - PMG Kolektiv, Kanton6 and Makedonide Crew; about 20 music videos and one movie, as a writer and producer. Appears as an actor and creates original music scores for theater plays and movies. Also, he directed a radio play. He is the first Macedonian DJ that went international. Lives and works in Skopje.

AKTO MUSIC

Berkant Kidas @ Jagoda Snack Bar

T!HOTO & HI KICK @ Jagoda Snack Bar and various locations

Music for the city!

15.08.2015 ///12 – 14 h

Berkant Kidas is the new local name on Bitola's music scene. His deejaying beginnings happened in Jagoda, which is now the place of his residency. So far, he has been performing throughout various places in Bitola, as a solo act or alongside other locals and guests with established DJ names. Some of them are Sonja Ismail, Alex Nova, Dejan Dex, Victouer, Saso Recyd, Marc Graber, Vid Marianovic, Keon, Christian Rutz, etc. His style is best described as homogeneous medley of Lee Buridge, Hernan Cataneo, Laurent Garnier and John Digweed.

T!HOTO & HI KICK @ Jagoda Snack Bar and various locations

Previously known as Mr.T, T!HOTO started presenting his love of music in 2006 in Skopje and Ohrid. His style varied through the years, constantly lurking onto drum'n'bass – the style that finally conquered him. He has been sharing decks with Tecktone, Nultabyte, Puk'kah, Hans SHC, T:Zobe, IUNA, HiKICK and others throughout Bitola, and also took part in AKTO Festival (editions 6 and 9), Drum'n'Bass Revolutions 3 & 4 and the RESET Festival in Italy. He is chairman and official of the association for urban culture and arts – Machina, which works on promoting alternative styles, such as drum'n'bass, dubstep, reggae, ska, trance, etc.

HiKICK In search of a way of satisfying her need for aggressive, powerful and extraordinary music, she was first introduced to dubstep, which explored daily 'till the point it escaped form its original concept. The lack of speed in that particular style the reason she took the next logical step towards the faster drum'n'bass. After extensive analysis of everything thrown her way, she started presenting her musical affinities at clubs in Bitola and later on at many other events, such as the opening of SSNL club, Drum'n'Bass Revolution 4, AKTO 9, RESET Festival (Italy) and others. She has shared decks with Luna, Tecktone, Puk'kah, Velko and had many b2b sessions with T!HOTO.

AKTO MUSIC

The Government @ "Jagoda" Snack Bar

Ivana Dragsic @ "Jagoda" Snack Bar and various locations

Victouer & Mile Grozdanovski @ various locations

Andreas Hz @ various locations

Martchin @ "Jagoda" Snack Bar and various locations

15.08.2015 /// 18 – 22 h

The Government

Their function is to make and enforce laws and arbitrate conflicts. Gov-

ernment of any kind currently affects every human activity in many important ways. For this reason, political scientists generally argue that government should not be studied by itself; but should be studied along with anthropology, economics, history, philosophy, science, and sociology. The Government are: Goran Janevski (guitar/vocals), Zlatko Z'lte Nikodinovski (guitar/back vocals), Aleksandar Tunev (drums), Tome Spasovski (bass guitar/back vocals).

Inspired by the last terrace party, AKTO decided to write its own short bio for Ivana Dragshic. Not Ivana that writes sociological analysis daily, not Ivana – one of the toughest rebels against Skopje2014, but the uncompromising deejay, at the disco or at Kanal 103. Has performed (and exhibited works) at many different places throughout the country and abroad and is driving towards Trogir at the moment.

ANDREAS HZ

Prefers words blurry and accents foreign, tongues unknown and trembles familiar. Passionate for powerful sonic patterns and hypnotic movements in the dark. Hailing from Skopje, Macedonia, Andreas Hz has become a unique and inspiring presence in the clubs reaching ever further down his seemingly endless collection of highest quality techno, outsider house and bass-driven electronica to form a powerful and sophisticated dancefloor experience. Founding member of Skopje's BTKRSH collective.

MARTCHIN

Musically educated from an early age and included in countless radio stations, magazines, festivals and events for the past years. Martchin's portfolio is diverse and prodigal. He draws inspirations not only from underground genres (electro, techno, krautrock, etc.), but from nu-

---

AKTO MUSIC

Sonja Ismail

Dejan Dex

Vaso

Aleksandar Tanchevski

Jagoda Snack Bar

15.08.2015 /// 22:00 – 01:00 h

Sonja Ismail is a proud half-Bitolian, Master of philosophy, project coordinator at FORUM-CSID, deejay, radio hostess at Kanal 103 and an awakened and active citizen. Has been playing music for 8 years now. Music most different, free of frames, labels and genres. But, if anyone is insisting, she would say the music she prefers to play moves from disco, through minimal and deep house, to techno and electro. At home, when by herself, she plays music from "for the soul" folder, where David Sylvian, Dead Can Dance, Idoli and others dominate.

Loves dancefloors with happy-face vibrations.

Dejan Dex, born 1990 in Bitola, Macedonia, has been Djing since 2006 and started producing in year 2007. His style varies from Deep to House and Techno. Dejan has already released on labels like: Excel, Artefact, Ban-Off, Sui Generiz, Tokyo Red and Nordik Net. His tracks have been supported by the likes of Hernan Cattaneo, DJ W!ld, Technasia, Stacey Pullen, DJ Sneak, Axel Bartsch, Guy J, Ramon Tapia etc.

Vasko Netkovski (Vaso) is a member of Pollux, Skopje. He is completely dedicated to music by listening to the most different of genres and doing so with admiration, indifference or vomiting urge. Has spent half of his life presenting quality music by his personal consideration, no matter if it's funk, jazz, house, drum and bass or whatever. Has performed at countless parties and festivals, alongside the most influential names on the electronic scene. He is determined in keeping this job for as long as there are ears eager to listen to good music.

Aleksandar Tanchevski had his first eye-to-eye with electronic music in the late 90s, through his job at a local radio station and collecting vinyl. The natural next step was moving from the radio to the club scene in Skopje and throughout the country. Had the pleasure of performing with artists like Mistress Barbara, Phillipe, Mark Williams, Marko Nastic, Terry Mitchell and many more.

КРАТКО ИНФО ЗА АКТО И ЗА ФРУ / SHORT INFO ABOUT AKTO AND FRU

Здружението за култура и уметност ФРУ - Факултет за работи што не се учат функционира како платформа за проекти од областа на современата култура и уметност, со фокус на продукција на настани чија цел е да создадат критички однос и активно учество на граѓаните во креирањето на јавниот ангажиран политичко - социјален и уметнички дискурс во заедницата. Една од главните активности на ФРУ е АКТО фестивалот за современа уметност во Битола кој се организира од 2006 год. како најобемна активност на организацијата ФРУ. Организацијата во своето 15 - годишно постоење била член на неколку регионални платформи од областа на современата култура и уметност како и соработувала на интернационални проекти и фестивали како фестивалите Перфрације (Загреб) и Culturscapes (Базел), регионалните мрежи ВСС / balcan can contemporary и Urban Hum, и регионалните проекти Слушајќи ја публиката, ЖИВИ БИБЛИОТЕКИ: архиви на граѓанска непослушност, If buldings could talk и други.

Филип Јовановски е визуелен уметник и граѓански активист. Тој е магистрант на Факултетот за ликовни уметности, отсек – сликарство во Скопје. Учествувал на повеќе групни, интернационални изложби. Добитник на наградата за млад ликовен уметник ДЕНЕС 2013. Неговите дела се во полето на истражувачки интердисциплинарни проекти кои често користат кураторски пристап и претставуваат трансформација на политички и социјални категории во просторни слики. Од 2007 година е уметнички директор на АКТО Фестивалот за современи уметности во Битола. Исто така член е и еден од основачите на Иницијативата КООПЕРАЦИЈА, Плоштад Слобода, ЈАДРО Асоцијацијата на независната културна сцена, граѓанската иницијатива ГО САКАМ ГТЦ како и неколку други неформални активистички иницијативи.

The Association for culture and art FRU – Faculty of things that can't be learned works as a project platform in the area of contemporary art and culture, focused on event production whose purpose is to create critical engagement and active participation of citizens in the creation of the public socio-political discourse inside the community.

One of FRU's main activities is the annual AKTO Festival for contemporary art (started in Bitola, 2006), that has imposed itself as a serious part in promoting and producing new forms of influence on the civil consciousness, locally and regionally. AKTO Festival has been cooperating with several regional organizations in partnership projects, executing 9 editions so far, with the participation of about 300 artists, presented via numerous exhibitions, conferences, different kinds of events, etc. such as festivals Perforacije (Zagreb), Culturescapes (Bazel) and the regional networks ВСС / balcan can contemporary and Ur-

ban Hum and the regional projects Listening to the Audience, LIVING LIBRARIES: archives of civil disobedience, If Buildings Could Talks etc.

Filip Jovanovski is a visual artist and civil activist . Postgraduate studies at the Faculty of Fine Arts Department - painting in Skopje (2012) . He has participated in several solo and group exhibitions. Winner of Young visual artist award DENES 2013

He is the Macedonian representative of the Prague quadrennial for stage design and space (2011). In his work he explores the borders among different media and their interdisciplinary connection – theatre, video, film and spatial installations.

His artworks are transformation of political and social categories in spatial pictures.

Since 2007, the artistic director of the festival for contemporary art AKTO in Bitola, also a member and one of the founders of : Cooperative Initiative, an initiative for contemporary art, activist organization Freedom Square, JADRO Association of the independent cultural scene , civil initiative I LOVE GTC and other few informal activist initiatives.

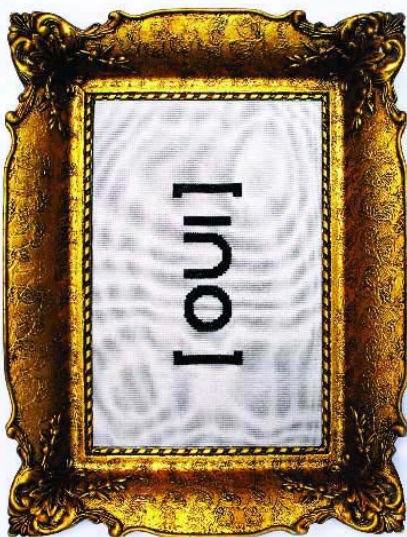

AKTO 4

REKREI HALL
KUALA LUMPUR

GENERAL CHAIR

279487114

AKTO 5

СВАДЕБИ
WEDDINGS

REKREI HALL

COMPTON

EXHIBIT

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

11.08.15

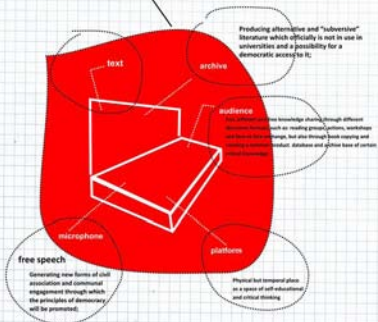

VIII
ФЕСТИВАЛ
ЗА
СОБРЕМЕНИ
УМЕТНОСТИ
БИТОЛА
9-11.08.2013
FESTIVAL
FOR
CONTEMPORARY
ARTS
BITOLA
9-11.08.2013

AKTO ЧАС ПО ПРИРОДА И
ОПШТЕСТВО AKTO LESSON
IN NATURE AND SOCIETY

Living libraries
Archives of the
Citizen Disobedience

AKTO 9

ФЕСТИВАЛ ЗА СОБРЕМЕНИ УМЕТНОСТИ БИТОЛА 22-24.08.2014
FESTIVAL FOR CONTEMPORARY ARTS BITOLA 22-24.08.2014

ЧЕКАМ
НЕ ОГЛЕДАЛО!

HAMMER
NOT A MIRROR!

ИМПРЕСУМ

КУРАТОРИ И ПРОДУЦЕНТИ НА ФЕСТИВАЛОТ: Филип Јовановски,
Ивана Васева/

CURATORS AND PRODUCERS OF THE FESTIVAL: Filip Jovanovski,
Ivana Vaseva

СЕЛЕКТОРИ И ПРОДУЦЕНТИ НА МУЗИЧКА ПРОГРАМА:
Александар Јовановски, Никола Димитровски/

SELECTORS AND PRODUCERS OF THE MUSIC PROGRAM:
Aleksandar Jovanovski, Nikola Dimitrovski

ДИЗАЈН НА КОРИЦА И ИЛУСТРАЦИИ: Филип Јовановски/ COVER
DESIGN AND ILLUSTRATION: Filip Jovanovski

ДИЗАЈН НА КАТАЛОГ: Вера Христовска/ CATALOGUE DESIGN: Vera
Hristovska

ДИЗАЈН НА ПРОСТОР: Благојче Цветковски, Христијан
Атанасовски, Димитра Јовановска/ DESIGN OF THE EXTERIOR:
Blagoce Cvetkovski, Hristijan Atanasovski, Dimitra Jovanovska

ФОТОГРАФИЈА: Кети Талевска/ PHOTOGRAPHY: Keti talevska

ЛОГИСТИКА: Иванчо Велков / LOGISTICS: Ivanco Velkov

ТЕКСТОТ НА МАКЕДОНСКИ ГО ИСЧИТА: Бисера Бендевска/ THE
TEXT WAS READ IN MACEDONIAN BY: Bisera Bendevska

ТЕКСТОТ НА АНГЛИСКИ ГО ИСЧИТА: Барбара Петруловска/ THE
TEXT WAS READ IN ENGLISH BY: Barbara Petrulovska

КРЕАТИВНИ СОРАБОТНИЦИ: Кети Талевска, Наташа Бошковска,
Елена Ѓорѓиевска/ CREATIVE COLLABORATORS: Keti Talevska,
Natasa Boskovska, Elena Gjorgjievska

КООРДИНАТОР НА ПРОЕКТИ: Барбара Петруловска/ COORDINA-
TOR OF PROJECTS: Barbara Petrulovska

ВОЛОНТЕРСКИ ТИМ: Михајло Џима, Ана Џима, Андријан
Наумовски, Златко Стерјовски, Андреј Поповски, Ивана
Србиновска, Димитар Стојковски / VOLUNTEER TEAM: Mihajlo
Dzima, Ana Dzima, Andrijan Naumovski, Zlatko Sterjovski, Andrej
Popovski, Ivana Srbinovska, Dimitar Stojkovski

Акто се заблагодарува на: Драги и Силвана Филевски, Калиопа
Стилинович Кривашија, Софија Ристевска, Благој Мицевски, Анита
Ивкович, Константин и Љубица Тодоровски, Мери Јовановска, Марија и
Благоја Јоноски, Марко Јерчич

Special thanks to: Dragi and Silvana Filevski, Kaliopa Stilinovic Krivasija,
Sofija Ristevska, Blagoj Micevski, Anita Ivkovic, Konstantin i Ljubica Todor-
ovski, Meri Jovanovska, Marija i Blagoja Jonoski, Marko Jercic

FACULTY
ФАКУЛТЕТ
ЗА ПОР
РАБОТИ THINGS
ШТО ТИ НЕ
НЕ СЕКАН'T BE
УЧАТ LEARNED

AVON
the company for women